

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ
BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

**FAKULTA PODNIKATELSKÁ
ÚSTAV FINANCÍ**

FACULTY OF BUSINESS AND MANAGEMENT
INSTITUT OF FINANCES

KOMPARACE DANĚ Z PŘÍJMŮ FYZICKÝCH OSOB V ČESKÉ REPUBLICĚ A FINSKU

COMPARATION OF PERSONAL INCOME TAX IN CZECH REPUBLIC AND FINLAND

DIPLOMOVÁ PRÁCE
MASTER'S THESIS

AUTOR PRÁCE
AUTHOR

Bc. PAVLA RULÍŠKOVÁ

VEDOUCÍ PRÁCE
SUPERVISOR

Ing. Mgr. KAREL BRYCHTA, Ph.D.

BRNO 2014

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Rulíšková Pavla, Bc.

Účetnictví a finanční řízení podniku (6208T117)

Ředitel ústavu Vám v souladu se zákonem č.111/1998 o vysokých školách, Studijním a zkušebním řádem VUT v Brně a Směrnicí děkana pro realizaci bakalářských a magisterských studijních programů zadává diplomovou práci s názvem:

Komparace daně z příjmů fyzických osob v České republice a Finsku

v anglickém jazyce:

Comparison of Personal Income Tax in Czech Republic and Finland

Pokyny pro vypracování:

Úvod
Vymezení problému a cíle práce
Teoretická východiska práce
Analýza problému a současné situace
Vlastní návrhy řešení, přínos návrhu řešení
Závěr
Seznam použité literatury
Přílohy

Seznam odborné literatury:

BRYCHTA, Ivan. Meritum Daň z příjmů 2012. 10. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2013. ISBN 978-80-7357-995-1.

NERUDOVÁ, Danuše. Harmonizace daňových systémů zemí Evropské unie. 2. vyd. Praha: ASPI, 2008. ISBN 978-80-7357-386-7.

PIKNA, Bohumil. Evropský prostor svobody, bezpečnosti a práva prizmatem Lisabonské smlouvy, 3. vyd. Praha: Linde, 2012. ISBN 978-80-7201-889-5.

ŠIROKÝ, Jan. Daně v Evropské unii. 5. vyd. Praha: Linde, 2012. ISBN 978-80-7201-881-9. Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů

Vedoucí diplomové práce: Ing. Mgr. Karel Brychta, Ph.D.

Termín odevzdání diplomové práce je stanoven časovým plánem akademického roku 2013/2014.

L.S.

---

prof. Ing. Mária Režňáková, CSc.
Ředitel ústavu

---

doc. Ing. et Ing. Stanislav Škapa, Ph.D.
Děkan fakulty

V Brně, dne 23.05.2014

ABSTRAKT

Tato diplomová práce se zabývá problematikou zdaňování příjmů fyzických osob ze závislé činnosti v České republice a ve Finsku. Nejprve jsou vymezena základní východiska v kontextu základních svobod Evropské unie. Následně je přiblížena a porovnána relevantní právní úprava týkající se zdaňování vybrané kategorie příjmů v České republice a ve Finsku. S využitím získaných poznatků je určeno a srovnáno daňové zatížení modelových poplatníků.

ABSTRACT

This diploma thesis is focused on taxation of personal income of dependent activity in the Czech republic and Finland. First, the basic context of primary freedoms in European union are defined. Then the relevant legislation concerning taxation of chosen income category in the Czech republic and Finland are described. Using these informations we calculate and compare the tax burden of several model taxpayers in these two countries.

KLÍČOVÁ SLOVA

Zdanění příjmů, závislá činnost, Česká republika, Finsko, zdanění příjmů fyzických osob, občanství, volný pohyb osob, mezinárodní smlouvy o zamezení dvojího zdanění, zákaz diskriminace

KEY WORDS

Taxation of income, dependent activity, Czech republic, Finland, taxation of personal income, nationality, free movement of persons, international agreements on avoidance of double taxation, prohibition of discrimination

Bibliografická citace

RULÍŠKOVÁ, P. *Komparace daně z příjmů fyzických osob v České republice a Finsku*. Brno: Vysoké učení technické v Brně, Fakulta podnikatelská, 2014. 76 s. Vedoucí diplomové práce Ing. Mgr. Karel Brychta, Ph. D.

Čestné prohlášení

*Prohlašuji, že předložená diplomová práce je původní a zpracovala jsem ji samostatně.
Prohlašuji, že citace použitých pramenů je úplná, že jsem ve své práci neporušila autorská práva (ve smyslu Zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském a o právech souvisejících s právem autorským).*

V Brně dne .....

podpis

Poděkování

Děkuji vedoucímu své diplomové práce, panu Ing. Mgr. Karlu Brychtovi, Ph. D., za vedení, rady a připomínky při zpracování této diplomové práce. Dále bych ráda poděkovala Mervi Kempas, Eliisa Holopainen a Riikka Tuononen za cenné rady a jejich pomoc při zpracování části o zdanění ve Finsku. V neposlední řadě bych chtěla poděkovat své rodině za neutuchající podporu během studia.

Obsah

ÚVOD.....	12
CÍL PRÁCE.....	13
1 TEORETICKÁ VÝCHODISKA PRÁCE	15
1.1 Občanství.....	15
1.1.1 Občanství EU	15
1.1.2 Státní občanství.....	16
1.1.3 Zásada národního zacházení	16
1.2 Volný pohyb osob (pracovníků).....	18
2 Právní úprava	19
2.1 Unijní právo	19
2.1.1 Primární právo	19
2.1.2 Sekundární právo	22
2.2 Pravidla v oblasti daní.....	23
2.2.1 Spolupráce v oblasti daní.....	23
2.3 Smlouvy o zamezení dvojího zdanění.....	25
3 ZÁKLADNÍ SROVNÁNÍ DANÍ V ČR A VE FINSKU.....	28
3.1 Česká republika.....	28
3.1.1 Předmět daně.....	29
3.1.2 Příjmy osvobozené od daně z příjmů fyzických osob	30
3.1.3 Položky odčitatelné od základu daně a slevy na dani	30
3.1.4 Sazba daně	32

3.1.5	Změny terminologie v roce 2014.....	32
3.2	Finsko.....	33
3.2.1	Zdanitelný příjem a předmět daně	34
3.2.2	Odčitatelné položky	34
3.2.3	Daňová sazba	36
3.2.4	Průměrná mzda a trh práce	36
3.2.5	Ostatní daně a poplatky.....	37
3.3	Srovnání zemí.....	38
3.3.1	Základní informace	38
3.3.2	Makroekonomické ukazatele	39
3.3.3	Mezinárodní hodnocení	39
3.3.4	System zdaňování	40
3.3.5	Vzorový výpočet daňové povinnosti ve Finsku.....	41
3.4	Smlouva o zamezení dvojího zdanění mezi Českou republikou a Finskem	42
3.5	Povinnosti, které ovlivňují poplatníkův výjezd do Finska.....	45
4	VÝPOČTOVÁ ČÁST.....	50
4.1	Východiska výpočtů.....	50
4.2	Poplatníci s průměrnou mzdou.....	52
4.2.1	Poplatníci s průměrnou mzdou v České republice.....	53
4.2.2	Poplatníci s průměrnou mzdou ve Finsku.....	53
4.2.3	Srovnání poplatníků s průměrnou mzdou.....	54
4.3	Poplatníci s minimální mzdou.....	56

4.3.1	Poplatníci s minimální mzdou v České republice.....	56
4.3.2	Poplatníci s minimální mzdou ve Finsku.....	57
4.3.3	Srovnání poplatníků s minimální mzdou	57
4.4	Poplatníci ve druhém finském daňovém pásmu.....	57
4.4.1	Poplatníci České republika - příjem ve druhém finském daňovém pásmu 58	
4.4.2	Poplatníci Finska - příjem ve druhém finském daňovém pásmu.....	58
4.4.3	Srovnání poplatníků s příjmem ve druhém finském daňovém pásmu.....	59
4.5	Poplatníci ve třetím finském daňovém pásmu	60
4.5.1	Poplatníci České republika - příjem ve třetím finském daňovém pásmu .	60
4.5.2	Poplatníci Finska - příjem ve třetím finském daňovém pásmu	61
4.5.3	Srovnání poplatníků s příjmem ve třetím finském daňovém pásmu	61
4.6	Poplatníci s nadprůměrnou mzdou.....	62
4.6.1	Poplatníci s nadprůměrnou mzdou v České republice.....	63
4.6.2	Poplatníci s nadprůměrnou mzdou ve Finsku.....	63
4.6.3	Srovnání zdanění poplatníků s nadprůměrnou mzdou.....	64
4.7	Poplatníci s nadprůměrnou mzdou – nejvyšší finská daňová sazba	65
4.7.1	Poplatníci s nadprůměrnou mzdou pro nejvyšší daňovou sazbu ve Finsku v České republice	65
4.7.2	Poplatníci s nadprůměrnou mzdou pro nejvyšší daňovou sazbu ve Finsku ve Finsku	66
4.7.3	Srovnání poplatníků s nadprůměrnou mzdou pro nejvyšší daňovou sazbu ve Finsku	66

4.8	Shrnutí	67
4.9	Doporučení	71
4.9.1	Doporučení pro povinnosti poplatníka při vycestování do Finska	71
4.9.2	Doporučení pro oblast daní	73
	ZÁVĚR	75
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	77

ÚVOD

V posledních desetiletích se výrazně změnila podoba společnosti a jejího uspořádání. Například vzhledem k rozšiřující moci internetu a větším možnostem cestování se rozšířily možnosti týkající se volného pohybu osob, zboží a kapitálu. Trhy jednotlivých států se k sobě začaly nejen přibližovat, ale i vzájemně si konkurovat právě díky vysoké mobilitě zboží a kapitálu. To má mimo jiné vliv i na zdanění příjmů plynoucích z příjmů z různých států. Na tuto situaci byly státy donuceny reagovat uzavíráním různých dohod, směrnic či smluv řešících konflikty, které tato nová situace přináší. Tyto dohody však neřeší jen migraci zboží a kapitálu. Propojenost ekonomik se odráží i ve volném pohybu osob, čili i pracovních sil.

Mnoho lidí toho využilo při přestěhování pro získání práce a nového života v zahraničí. Situace v Evropské unii je specifická. Podle Evropské komise (a její statistiky migrace a migrující populace) ovlivňuje migraci kombinace hospodářských, politických a sociálních faktorů. Nezáleží na tom, jestli tyto faktory jsou v zemi původu migranta (tedy faktory, které migranta vedly k odchodu) nebo v zemi určení. Migrační politiky Evropské unie se poslední dobou čím dál více zabývají tím, jak přitáhnout přistěhovalce s konkrétním profilem. Důvodem bývá často snaha pokrýt na trhu práce nedostatek určitých kvalifikací na základě jazykových schopností, pracovních zkušeností, vzdělání a věku. Někdy se stává, že zaměstnavatelé si mohou pracovníky vybírat rovněž tak, aby měli migranti při příjezdu do země určení již zaměstnání.¹

V další části této diplomové práce jsou uvedeny její cíle a metodika dosažená k jejich dosažení.

---

¹ EUROSTAT. Statistics Explained. <http://epp.eurostat.ec.europa.eu> [online]. © 2012 [cit. 2013-10-27].

CÍL PRÁCE

Cílem této diplomové práce je především porovnání zdanění fyzických osob v České republice a ve Finsku. V úvodu této práce jsou uvedena základní teoretická východiska z oblasti volného pohybu osob, pracovníků a občanství, dále pak zdanění a další legislativní úprava týkající daně z příjmů fyzických osob.

Na tyto východiska navazuje analyticko-popisná část, kde je srovnáno základní zdanění fyzických osob v České republice a ve Finsku, doplněné o rozbor smlouvy o zamezení dvojího zdanění České republiky s Finskem. Závěr je věnován podmínkám, které musí či by měl poplatník splnit před a po vstupu do Finska.

V praktické části této práce je provedeno porovnání zdanění poplatníka v České republice a ve Finsku. Vzhledem k progresivní sazbě daně ve Finsku je v této části počítáno s různými úrovněmi příjmů fyzických osob pro dosažení porovnání různých příjmových skupin.

METODIKA

S ohledem na uvedený cíl byly využity následující metody:

Analýza – neboli rozklad, je myšlenkovým rozbořem situace či zkoumaného objektu na další, obvykle jednodušší, části, které se stávají předmětem dalšího bádání. Cílem je vysvětlit problém prozkoumáním jeho složek.² Tato metoda byla použita zejména při analýze podmínek pro pobyt poplatníka ve Finsku a při analyzování právní úpravy.

Generalizace – je metoda zobecnění. V této metodě je informace o jednotlivém jevu či objektu vtažena na celou třídu či skupinu objektu.³ Metoda generalizace byla použita zejména při interpretaci výsledků praktické části.

Syntéza – jedná se o spojení či sjednocení myšlenky v jeden celek. Jsou zde sledovány vzájemné podstatné souvislosti mezi jednotlivými složkami zkoumané situace či objek-

---

² ŠIROKÝ, J. *Tvoříme a publikujeme odborné texty*, s. 31

³ ŠIROKÝ, J. *Tvoříme a publikujeme odborné texty*, s. 32

tu. Formulují se zde také závěry na základě výchozích zjištění.⁴ Tato metoda byla použita především při propojení volného pohybu osob a dalších právních úprav, dále pak při určování povinností, které mají vliv na poplatníka při jeho rozhodování o přesunutí se do Finska.

Klasifikace – při této metodě jde o třídění či hodnocení. Účelem je roztrždit informace dle potřebných kritérií.⁵ Metoda klasifikace byla použita během srovnávání zemí (tj. České republiky a Finska) dle jednotlivých kritérií, např. podle makroekonomických ukazatelů.

Komparace – jedná se o srovnání za účelem stanovení shodných či rozdílných znaků sledovaných subjektů či objektů. Při komparaci zjišťujeme shodné nebo naopak rozdílné stránky jevů či subjektů.⁶ Tato metoda byla použita při srovnávání podmínek v České republice a ve Finsku a při porovnávání daňového zatížení.

---

⁴ ŠIROKÝ, J. *Tvoříme a publikujeme odborné texty*, s. 31

⁵ ŠIROKÝ, J. *Tvoříme a publikujeme odborné texty*, s. 16

⁶ ŠIROKÝ, J. *Tvoříme a publikujeme odborné texty*, s. 32-33

1 TEORETICKÁ VÝCHODISKA PRÁCE

Tato část práce se bude zabývat východisky a sběrem informací pro další části diplomové práce. V souvislosti se zdaněním příjmů v Evropské unii je důležitá problematika volného pohybu osob, se kterým souvisí pojem občanství. V posledních letech není neobvyklé cestovat za prací, poplatník by tedy měl být srozuměn se všemi okolnostmi, které mu plynou z volného pohybu osob.

1.1 Občanství

Občanství je důležité, jelikož určuje příslušnost osoby do většího celku. S občanstvím se pojí práva a povinnosti. Jako příklad práva plynoucího z občanství můžeme považovat například právo pobytu, právo na ochranu, v České republice také právo na vzdělání a další. Příkladem povinností může být například placení daní, povinnost devítileté školní docházky či volební povinnosti⁷. V České republice jsou tyto práva a povinnosti stanoveny Ústavou České republiky. Tento ústavní zákon je publikován ve Sbírce zákonů pod č. 1/1993 Sb. Ve Finsku jsou tyto práva a povinnosti rovněž stanoveny ústavou.⁸

Zvláštním druhem občanství může být občanství nadnárodního celku, jakým je občanství Evropské unie.

1.1.1 Občanství EU

Když 1. května 2004 přistoupila Česká republika k Evropské unii, změnilo se pro občany České republiky mnoho. Kromě českého občanství získali i občanství nadnárodního celku.⁹

Občanství unie je zavedeno Maastrichtskou Smlouvou o Evropské unii, která dala každému občanu kteréhokoliv z členských států Unie řadu zvláštních práv, plynoucích z jeho postavení jakožto občana Unie. Je to právo volného pohybu a usazování, právo účasti na komunálních volbách a volbách do Evropského parlamentu v zemi,

---

⁷ Některé státy stanovují volební povinnost, např. v Austrálii, Belgii a Lucembursku.

⁸ EUROSOP. Finsko. *Euroskop.cz* [online]. [cit. 2014-03-25].

⁹ KUBEČKOVÁ, M. *Občanství EU a vybrané aspekty jeho vlivu na ČR*, s. 20

ve které se usídlil, právo na konsulární ochranu, právo obracet se na ombudsmana Unie, petiční právo a nově i právo vést jednání s orgány Evropské unie prostřednictvím jednoho z úředních jazyků Unie.¹⁰ Občanství Unie je určeno článkem 9 výše zmíněné smlouvy. Konkrétně určuje, že „*Občanem Unie je každá osoba, která má státní příslušnost členského státu. Občanství Unie doplňuje občanství členského státu, nenahrazuje jej.*“¹¹

Problematika pojmu občanství není zakotvena jen v unijním právu, určuje ji právo státu.

1.1.2 Státní občanství

Nabývání a pozbývání státního občanství upravuje především Evropská úmluva o státní příslušnosti, tj. *European Convention on Nationality*, přijatá Radou Evropy. Mezi její základní principy patří:

- prevence bezdomovectví,
- zákaz diskriminace (sem patří zejména diskriminace z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, barvy pleti, národního či etnického původu atp.),
- a respekt k právům osob s obvyklým bydlištěm na dotčených územích.¹²

Související s občanstvím je i zásada národního zacházení. Pro poplatníka je důležité, aby s ním bylo na území jiného než domovského státu zacházeno stejně jako s rezidenty tohoto státu ve všech záležitostech, daňové povinnosti nevyjímaje.

1.1.3 Zásada národního zacházení

Určující zásadou se stalo tzv. národní zacházení. To znamená, že **osoby z kteréhokoli členského státu mají stejná práva a povinnosti jako osoby hostitelského státu.** Omezení jsou možná pouze v následujících případech: v případě porušení veřejného

---

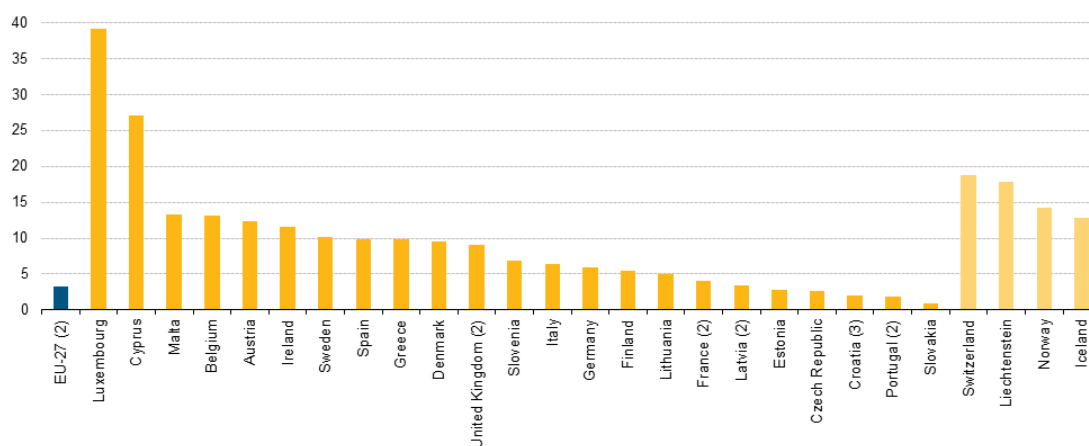
¹⁰ ZLÝ, B. *Evropská unie a integrační procesy od A až do Z*, s. 55

¹¹ Smlouva o Evropské unii

¹² KUBEČKOVÁ, M. *Občanství EU a vybrané aspekty jeho vlivu na ČR*, s. 21

pořádku, veřejné bezpečnosti a veřejného zdraví a také v případě zaměstnání ve veřejných službách.¹³

Členské státy proto musely provést některé úpravy ve své legislativě, aby rozšířily práva původně určená pouze občanům jejich státu na občany Evropské Unie.¹⁴ Tyto úpravy byly státy uskutečňovány, jelikož počty přistěhovalců do některých členských států rozhodně nejsou zanedbatelné, jak ukazují data z ledna 2012 společnosti Eurostat¹⁵ na Obrázku 1.

(1) Bulgaria, Hungary, the Netherlands, Poland and Romania: not available.
 (2) Estimates or provisional.
 (3) Data on the number of inhabitants refer to 1 January 2012.
 Source: Eurostat (online data codes: migr_imm1ctz and migr_pop1ctz)

Obrázek 1: Počty přistěhovalců¹⁶

Problematika občanství a migrace za prací úzce souvisí s volným pohybem osob, čemuž je věnována následující kapitola.

¹³ EUROSOP. Volný pohyb osob. *Euroskop.cz* [online]. [cit. 2013-10-25].

¹⁴ KUBEČKOVÁ, M. *Občanství EU a vybrané aspekty jeho vlivu na ČR*, s. 87

¹⁵ Eurostat vytváří statistiky týkající se řady témat souvisejících s mezinárodními migračními toky, počtem cizích státních příslušníků v jednotlivých státech a nabytím státního občanství. Údaje se shromažďují každoročně a Eurostatu je poskytnuty národními statistickými úřady členských států EU. EUROSTAT. Statistika migrace a migrující populace. http://epp.eurostat.ec.europa.eu/statistics_explained/index.php/Main_Page/cs [online]. [cit. 2013-10-25].

¹⁶ EUROSTAT. Statistics explained. European commission: Eurostat [online]. ©2013 [cit. 2014-04-01].

1.2 Volný pohyb osob (pracovníků)

Každá osoba má právo na migraci. Za migraci je obecně považována změna trvalého pobytu, a to jak mezinárodní tak vnitrostátní.¹⁷

Volný pohyb osob v rámci Evropské unie není chápán pouze jako právo cestovat, usazovat se a hledat práci. Je chápán jako nutnost vytvoření dostatečného institucionálního zázemí ve formě uznávání občanství, vzdělání, zapojení do sociálních systémů apod.¹⁸ Toto právo určuje, že každý občan má právo přesunout se do jiné členské země s cílem tam pracovat a usadit se v ní za stejných podmínek jako občané této země.¹⁹

Právo se vztahuje i na rodinné příslušníky občanů Unie. Rodinný příslušník je definován jako manželka/manžel, potomci mladší 21 let nebo vyživované osoby a předci v přímé linii, kteří jsou vyživovanými osobami, i osoba, se kterou občan Unie uzavřel registrované partnerství, zachází-li právní řád hostitelského členského státu s registrovaným partnerstvím jako s manželstvím.²⁰

„Zásady uplatňované u volného pohybu pracovníků se vztahují také na právo vstupu a pobytu živnostníků, obchodníků, řemeslníků, podnikatelů a příslušníků svobodných povolání. Svoboda volného pohybu pracovníků se propojuje se svobodou volného poskytování služeb.“²¹

Po shrnutí faktorů, které mimo jiné ovlivňují poplatníka a jeho rozhodování, bude další část zaměřena na právo a legislativu v rámci daně z příjmu fyzických osob. S ohledem na vymezené cíle se následující část bude věnovat oblastem unijního práva a mezinárodních smluv. Pro poplatníka je důležité vědět, jaké mu plynou práva a povinnosti, které mu přináší legislativa Evropské unie.

---

¹⁷ DEMOGRAFIE. Migrace. Demografie.info [online]. [cit. 2013-12-11].

¹⁸ LACINA, L., OSTŘÍŽEK, J. *Učebnice evropské integrace*, s. 110

¹⁹ EUROSKOP. Volný pohyb osob. *Euroskop.cz* [online]. [cit. 2013-10-26].

²⁰ KUBEČKOVÁ, M. *Občanství EU a vybrané aspekty jeho vlivu na ČR*, s. 48 - 49

²¹ EUROSKOP. Volný pohyb osob. *Euroskop.cz* [online]. [cit. 2013-10-26].

2 PRÁVNÍ ÚPRAVA

Vzhledem k vymezeným cílům diplomové práce bude následující část věnována právní úpravě, která se poplatníka dotýká, pokud chce využít volného pohybu pracovníků a cestovat za prací. S ohledem na vymezení této práce bude právní úprava zaměřena na úpravu související se zdaněním a přesunu do jiného členského státu Evropské Unie.

2.1 Unijní právo

Právo Evropské unie je určováno primárním a sekundárním právem. Jejich bližší specifikaci budou věnovány následující kapitoly.

2.1.1 Primární právo

Primární právo je základní část unijního²² práva Evropské unie ukotvené v zakladatelských smlouvách Společenství, resp. jejich dalších úpravách. Jeho změny jsou možné jen zvláštním mezinárodně právním aktem uskutečněným všemi členskými státy Evropské unie v jednotě s ústavně právním aktem každého z nich.²³

Jak již bylo dříve uvedeno, jedním z práv zakotveným v primárním právu, konkrétně ve Smlouvě o fungování Evropské unie a v Lisabonské smlouvě, je volný pohyb osob. Velmi významný vliv zde má i zákaz diskriminace. V souvislosti s judikaturou se občas vynoří otázky týkající se zásady volného pohybu osob a popřípadě pracovníků. Konkrétně, například odepření vstupu na území jiného členského státu, diskriminace v přístupu odepření vstupu na území jiného členského státu, diskriminace v přístupu k zaměstnání a další. V této souvislosti se objevují rozhodnutí Soudního dvora Evropské unie, které jsou pro účastníky sporu závazné. Jednou z takovýchto případů je kauza Van Duyn č. j. C-41/74.²⁴

V této kauze se jednalo o zamítnutí vstupu nizozemské pracovníci na území Spojeného království v souvislosti s její žádostí o práci sekretářky scientologické církve.

---

²² dříve komunitární, změna v Lisabonské smlouvě

²³ ZLÝ, B. *Evropská unie a integrační procesy od A až do Z*, s. 64

²⁴ PIKNA, Bohumil. *Evropský prostor svobody, bezpečnosti a práva prizmatem Lisabonské smlouvy*, s. 124 - 125

Z rozhodnutí Soudního dvora Evropské unie vyplynulo, že členský stát má právo z důvodu veřejného pořádku v nezbytných případech vstup zamítnout a to i přesto, že členský stát své příslušníky podobným způsobem neomezuje. Věc, kvůli které se tak rozhodl, by měla být považována za společensky škodlivou, nikoliv však za nezákonnou. Dále je oprávněn vzít v úvahu věc osobního chování jednotlivce – jde o dobrovolné jednání, za které je jednatel plně zodpovědný.²⁵

Během prosazování volného pohybu pracovníků musely státy vyřešit i jiné problémy. Kromě zdanění bývají velmi významným faktorem při rozhodování poplatníků o přesunu či přestěhování i další oblasti, které se stěhováním souvisí. Týká se to zejména následujících problémů:

1. **sociálního zabezpečení osob** pracujících v jiné členské zemi a

2. uznání **odborná kvalifikace** získané v jiné členské zemi.²⁶

Sociálním pojištěním se zabývá i Smlouva o fungování Evropské unie (dříve článek 42, nyní článek 48 a původní článek 63a, nyní článek 79) a Lisabonská smlouva (v 4 článku 22. prohlášení k článkům 42 a 63a Smlouvy o fungování Evropské unie). Tyto články a prohlášení lze nalézt v příloze č. 1 této práce. V článku 48 se ustanovuje, že Evropský parlament a Rada přijmou opatření v oblasti sociálního zabezpečení, která jsou nezbytná k zajištění volného pohybu pracovníků. Díky tomu vytvoří systém, který zajistí započtení všech dob získaných podle různých vnitrostátních předpisů a i pro přepočtení jejich výše. Dále zajistí i vyplácení dávek osobám s bydlištěm na území členských států, tedy nezávisí na tom, kde daná osoba pobývá. V článku 79 se určuje, že Unie bude vyvíjet společnou přistěhovatelskou politiku, která bude účinně řídit migrační toky. Legislativní postupy mají různé oblasti, např. podmínky vstupu, pobytu a pravidla,

---

²⁵ PIKNA, Bohumil. *Evropský prostor svobody, bezpečnosti a práva prizmatem Lisabonské smlouvy*, s. 124 - 125

²⁶ EUROSOP. Volný pohyb osob. *Euroskop.cz* [online]. [cit. 2013-10-26].

podle nichž členské státy udělují dlouhodobá víza a vydávají dlouhodobá povolení k pobytu.²⁷

Mnohem složitějším problémem se stalo uznávání nabytých kvalifikací. Stejně jako v jiných oblastech jsou mezi zeměmi značné rozdíly (ať už z historického a zvyklostního hlediska nebo například z hlediska ekonomického) mezi požadavky pro získání určité kvalifikace či oprávnění. Díky přijímání rámcových (obecných) směrnic bylo například rozhodnuto o:

- vzájemné uznávání vysokoškolského diplomu o úspěšném zakončení tříletého studia,
- o vzájemném uznávání vysvědčení o uzavřeném středoškolském nebo
- o odborném vzdělání.

Rozdíl je při uznávání tzv. regulovaných profesí²⁸. Zde není uznávání automatické, ale zaměstnavatel může požadovat po zaměstnanci buď:

- šestiměsíční praxi nebo
- složení zkoušky, pokud se úroveň získané kvalifikace podstatně liší.

Tato pravidla pro uznávání platí nejen v členských zemích, ale také v Norsku, Lichtenštejnsku, na Islandu a také ve Švýcarsku.²⁹

Pohybu pracovníků přes hranice velmi napomohlo **zavedení evropského zdravotního průkazu**. Ten poskytuje bez dřívějšího papírování přístup k lékařskému ošetření ve všech členských zemích.³⁰

---

²⁷ Smlouva o fungování Evropské unie

²⁸ Regulovaným povoláním nebo činností se rozumí takové povolání nebo činnost, pro jejichž výkon jsou právními předpisy členského státu EU předepsány určité požadavky, bez jejichž splnění nemůže osoba toto povolání či činnost vykonávat (např. stupeň a obor vzdělání, praxe, bezúhonnost, zdravotní způsobilost, pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou výkonem předmětné činnosti atp.). MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY. Databáze regulovaných povolání. www.msmt.cz [cit. 2013-10-27].

²⁹ EUROSOP. Volný pohyb osob. Euroskop.cz [online]. [cit. 2013-10-26].

V článku 39 (nyní článek 45) Smlouvy o fungování Evropského společenství specifikuje smlouva práva, která mají občané Evropské unie, kteří vykonávají pracovní činnost. Tito občané mají oproti ostatním občanům Evropské unie širší práva, například právo pobývat na území jiného členského státu po dobu delší tří měsíců bez nutnosti prokázat další skutečnosti. Kromě zákazu diskriminace ohledně hospodářských a sociálních výhod také i při přístupu k bydlení či soudnímu systému dle Soudního dvora Evropské unie.³¹

Výjimky při volném pohybu pracovních sil jsou ustanoveny v článku 39 odstavcem 4. Ten stanovuje, že volný pohyb pracovníků a ustanovení vztahující se na ně se nepoužijí pro zaměstnání ve veřejné správě. Účelem tohoto odstavce je ochrana obecných hodnot státu a proto se předpokládá vztah zvláštní oddanosti pracovníka ke státu. O tento případ nejde, pokud k plnění úkolů není zapotřebí veřejné správy ve vlastním slova smyslu, například ozbrojené síly, policie, výkon soudnictví, diplomacie a finanční správy.³²

Z primárního práva jsou odvozeny akty tzv. sekundárního práva, ze kterých pro poplatníka plynou další povinnosti.

2.1.2 Sekundární právo

Sekundární právo Evropského společenství představuje souhrn právních aktů odvozených od práva primárního. To přijímají orgány Evropské unie disponující zákonodárními pravomocemi (Rada Evropské unie). Tyto akty jsou pro členské státy Evropské unie závazné.³³

Kromě primárního a sekundárního práva platí v daňové oblasti určitá pravidla popsaná v následující kapitole. Tato pravidla zajišťují poplatníkům určité jistoty, které jim zabezpečují mezinárodní instituce. Poplatník má v těchto pravidlech jistotu. Měl by však brát v potaz i možnost kontroly plnění daňové povinnosti ze strany domácího státu a státu, ze kterého mu plyne příjem.

---

³⁰ EUROSOP. Volný pohyb osob. *Euroskop.cz* [online]. [cit. 2013-10-26].

³¹ KUBEČKOVÁ, M. *Občanství EU a vybrané aspekty jeho vlivu na ČR*, s. 49 - 50

³² tamtéž

³³ ZLÝ, B. *Evropská unie a integrační procesy od A až do Z*, s. 73

2.2 Pravidla v oblasti daní

S oblastí mezinárodního zdanění souvisí i určitá pravidla, která státy ve většině případů dodržují a poplatníkovi tak nabízejí jednotný postup při řešení sporných situací.

Ve většině případů platí následující:

- zdanění dávek v nezaměstnanosti – dávky v nezaměstnanosti spadají do kategorie jiné příjmy, z nichž se odvádí daň pouze v zemi, kde má daná osoba bydliště. Pokud v jiné členské zemi Unie stráví daná osoba kratší dobu (tj. do 6 měsíců za rok) bez zaměstnání, pravděpodobně za daňového rezidenta dané země považována nebude. V tomto případě se daň z dávek v nezaměstnanosti zpravidla odvádí pouze v zemi, která danou podporu vyplácí. V České republice jsou například tyto příjmy osvobozeny dle § 4 odst. 1 písm. i) ZDP, ve Finsku se poplatník může stát členem fondu pojištění v nezaměstnanosti.
- rovné zacházení – při odjezdu do zahraničí za prací osoba je zde považována za rezidenta pro účely zdanění příjmů, měla by se na ni vztahovat stejná práva a povinnosti, jako na občany dané země, viz dříve.
- jiné daně – pokud chce daná osoba získat další informace o zdanění příjmů či jiných daních (daň z příjmu právnických osob, daň z nemovitostí, místní daně, darovací či dědická daň), může se obrátit na daňový úřad v hostitelské zemi.³⁴

Zásada rovného zacházení bývá upravena ve Smlouvách o zamezení dvojího zdanění články o zákazu diskriminace (článek 24 v modelové smlouvě dle OECD a OSN³⁵).

V rámci daňové spolupráce bývá zpravidla vyčleněn odpovědný úřad, který poskytuje informace o zdanění a poplatnících daní. Kromě pravidel je nutná i určitá spolupráce v daňové oblasti, která může být vykonána mimo jiné i výměnou informací.

2.2.1 Spolupráce v oblasti daní

K úplnému sjednocení práva států Evropské unie přes značné harmonizační snahy nedochází z důvodu různých historických vývojů, tradic, podmínek, politických situací

---

³⁴ EVROPSKÁ UNIE. Hledání práce v zahraničí, daně. <http://europa.eu> [online]. [cit. 2013-10-20].

³⁵ Blíže viz. <http://www.oecd.org/tax/treaties/oecdmtcavailableproducts.html>

a dalších. Dochází alespoň k různým harmonizačním krokům, například jsou vytvářeny smlouvy o zamezení dvojího zdanění. Pro daňového poplatníka však můžou i kroky daňové harmonizace³⁶, daňové aproximace³⁷ a daňové harmonizace³⁸ být určitým zjednodušením situace.³⁹

Důležitým nástrojem v boji proti mezinárodním daňovým únikům je mezinárodní výměna informací. Finanční správa České republiky tuto formu mezinárodní spolupráce využívá ve stále větším měřítku. Přelom v této oblasti na poli členských států způsobila směrnice 77/799/EHS o vzájemné pomoci mezi příslušnými orgány členských zemí v oblasti přímých daní, kde je zavedena povinnost výměny informací o hlavních přímých daních. Tato směrnice byla několikrát novelizována. Tuto směrnici zrušila nová Směrnice Rady 2011/16/EU ze dne 15. února 2011 o správní spolupráci v oblasti daní, kterou měly členské státy povinnost implementovat k 1. 1. 2013.⁴⁰

Při harmonizaci a koordinaci lze využít i výměny informací. Vzhledem k napjaté situaci ve veřejných rozpočtech a výši daňových úniků jsou výměny informací stále více využívány. Cílem je zamezení těchto úniků a tím zvýšení příjmů ve veřejných rozpočtech. *„Výměna informací je uskutečňována především na základě zákona č. 164/2013 Sb., o mezinárodní pomoci při správě daní, kterým byla do českého právního řádu implementována Směrnice Rady 2011/16/EU ze dne 15. února 2011 o správní spolupráci v oblasti daní a o zrušení směrnice 77/799/EHS, a dále na základě příslušných článků uzavře-*

---

³⁶ Daňová koordinace, během níž se vytváří bilaterální a multilaterální schémata zdanění, je prvním krokem ke sladění daňových systémů. Smlouvy mají za cíl zamezení praní špinavých peněz a omezení škodlivé daňové konkurence, tedy stanovení minimálního standardu transparentnosti a výměny informací v daňové sféře. - ŠIROKÝ, J. *Daně v Evropské unii*. s. 29 – 31 – 5. vydání

³⁷ Během aproximace daňových systémů se harmonizační procesy zpomalují (někdy dochází i k zastavení). Nejde tedy o úplnou harmonizaci daňové soustavy, ale jen o jejich přiblížení. - ŠIROKÝ, J. *Daně v Evropské unii*. s. 29 – 31 – 5. vydání

³⁸ Dalším krokem je daňová harmonizace. Zde se harmonizace může týkat jak konstrukce daně, ale také administrativy. Musí být určena daň, která má být harmonizována, její daňový základ a její daňová sazba. ŠIROKÝ, J. *Daně v Evropské unii*. s. 29 – 31 – 5. vydání

³⁹ ŠIROKÝ, J. *Daně v Evropské unii*. s. 68 – 73 – 5. vydání

⁴⁰ tamtéž

ných smluv o zamezení dvojího zdanění (článek 26 Modelové smlouvy OECD – Výměna informací).”⁴¹

Finanční správa ČR plně využívá všechny formy výměny informací:

- výměnu informací na dožádání,
- poskytování informací z vlastního podnětu a
- automatickou (pravidelnou) výměnu informací.⁴²

Následující kapitola bude věnována smlouvám o zamezení dvojího zdanění, které mají rovněž velkou důležitost pro danou oblast. Existují totiž oblasti, které unijní právo nereguluje. Tím roste jejich důležitost.

2.3 Smlouvy o zamezení dvojího zdanění

Evropská unie nemá jednotný systém pro výběr přímé daně z příjmů fyzických osob pro členské státy Evropské unie. Není ani dána jednotná výchozí úprava pro tento typ zdanění na území členských států. Členské státy tedy mají velkou míru autonomie v oblasti daně z příjmů fyzických osob. Daně jsou upraveny převážně bilaterálními dohodami, v některých případech existují i multilaterální smlouvy.

Základní charakteristikou smluv o zamezení dvojího zdanění je princip nezavádění nových typů daní, ale pouze doplnění či změny ustanovení národních daňových systémů jednotlivých států. Jejich cílem je zejména:

- zamezení dvojího zdanění,
- zamezení dvojího nezdanění,
- zamezení či snížení možnosti daňových úniků – smlouvy umožňují výměnu informací atd.,
- umožnění přímé spolupráce daňových správ smluvních států v rámci řešení problémů,

---

⁴¹ FINANČNÍ SPRÁVA. Celkový počet čísel jednacích spojených s výměnou informací. www.financnisprava.cz [online]. [cit. 2014-01-20].

⁴² FINANČNÍ SPRÁVA. Celkový počet čísel jednacích spojených s výměnou informací. www.financnisprava.cz [online]. [cit. 2013-10-20].

- zajištění daňové nediskriminace,
- přispívání k podpoře hospodářských, kulturních a jiných vztahů,
- zajištění objektivního rozdělení výnosu mezi dva smluvní státy.⁴³

Smlouvy o zamezení dvojího zdanění se také mohou týkat **jen některých** druhů daní (tzv. omezené) nebo **veškerých** druhů daní (tzv. smlouvy komplexní). Dále můžeme rozdělit smlouvy na **bilaterální** (smluvními stranami jsou jen dva státy) a **multilaterální** (smluvních stran je více). Ačkoliv v současné době převažují bilaterální smlouvy o zamezení dvojího zdanění, v Evropě existují i významné smlouvy multilaterální. Příkladem takovéto smlouvy je tzv. severská smlouva, tj. smlouva o zamezení dvojího zdanění mezi severskými zeměmi uzavřená v roce 1996 mezi Dánskem, Finskem, Islandem, Norskem, Švédskem a Faerskými ostrovy. Vzhledem k teritoriální působnosti na oblasti, která je důležitá pro ekonomiky těchto států kvůli těžbě přírodních zdrojů, obsahuje unikátní článek o aktivitách vlády v souvislosti s různými činnostmi souvisejícími s uhlovodíkovými sedimenty.⁴⁴

Bilaterální smlouvy o zamezení dvojího zdanění mají dva modely, které se odlišují kritérii, dle kterých se stanovuje stát, který má právo zdanit příjem. Těmito modely jsou modely OECD a OSN. U těchto modelů je rezidentství určováno dle bydliště či centra životních zájmů apod. U modelu OSN, který je starší, jsou větší nároky na právo zdanit ponechány státu zdroje příjmu. V modelu OECD má větší nároky zdanit příjem stát, v němž je poplatník rezidentem. Dále umožňuje zemím s odlišnými národními daňovými systémy při zdaňování příhraničních aktivit aplikovat harmonizovaná pravidla. Tento model se také šíří mezi země, které nejsou členy OECD a byl použit jako vzor pro revizi modelu OSN. V Americe je také používán model USA, kdy je rezidentství poplatníka výhradně vázáno na státní občanství.⁴⁵

Mohou nastat případy, kdy Česká republika nebo Finsko nemá s daným státem uzavřenou smlouvu o zamezení dvojího zdanění rezidenta. Tato absence smlouvy může být vykompenzována vnitrostátními předpisy ve státu příjemce – rezidenta (fyzické osoby).

---

⁴³ NERUDOVA, Danuše. *Harmonizace daňových systémů zemí Evropské unie*, s. 131-135

⁴⁴ tamtéž

⁴⁵ tamtéž

Ve smlouvách o zamezení dvojího zdanění se používají následující přístupy:

- 1) metody vynětí
  - a) metoda úplného vynětí
  - b) metoda vynětí s výhradou progresse:
    - ba) metoda vrchního dílku
    - bb) metoda zprůměrování
- 2) metody zápočtové
  - a) metoda plného zápočtu
  - b) metoda prostého zápočtu

Důležité je, že metodu zamezení dvojího zdanění si poplatník nemůže zvolit. Většinou je určena smlouvou či zákonem.⁴⁶

---

⁴⁶ KOLEKTIV AUTORŮ. Daně, s. 165 - 170

3 ZÁKLADNÍ SROVNÁNÍ DANÍ V ČR A VE FINSKU

V této části diplomové práce budou srovnány daňové systémy a ekonomické podmínky České republiky a Finska. Úvod bude zaměřen na ekonomické podmínky České republiky a obecné informace k dani z příjmů fyzických osob. Stejná metodika bude uplatněna i v části týkající se Finska. Následuje komparace základních podmínek zdaňování příjmů fyzických osob v obou uvedených zemích.

3.1 Česká republika

Česká republika leží v „srdci Evropy“. Vývoj ekonomiky byl poznamenán historickým poválečným vývojem, kdy bylo tehdejší Československo součástí komunistického bloku. Mezi důležité součásti průmyslu České republiky patří strojírenství, automobilový průmysl, chemický průmysl, hutnický průmysl, potravinářství a energetika.⁴⁷ V mezinárodním hodnocení různých aspektů nejen ekonomických oblastí dopadá Česká republika vcelku dobře. Podle ratingového ohodnocení významných ratingových agentur Moody's a Fitch získala Česká republika v roce 2013 hodnocení A+ a podle agentury Standard & Poor's dokonce rating AA-.⁴⁸ Na základě výsledků společnosti Transparency International získala Česká republika 54. místo s 49 body ze sta možných.⁴⁹ Odrazila se zde hluboce rozložená státní správa, špatné fungování politických stran a nedotažení klíčových priorit protikorupční politiky.⁵⁰

Daňový systém je v hlavních znacích podobný systémům většiny vyspělých evropských zemí. Daňové příjmy z nepřímých a přímých daní jsou zhruba ve stejném poměru.⁵¹ Dle informací OECD je Česká republika jednou ze zemí s nejvyšším daňovým zatíže-

---

⁴⁷ MINISTERSTVO ZAHRANIČÍ. Hlavní pilíře českého průmyslu. *www.czech.cz*. [online]. © 2013 [cit. 2013-12-02].

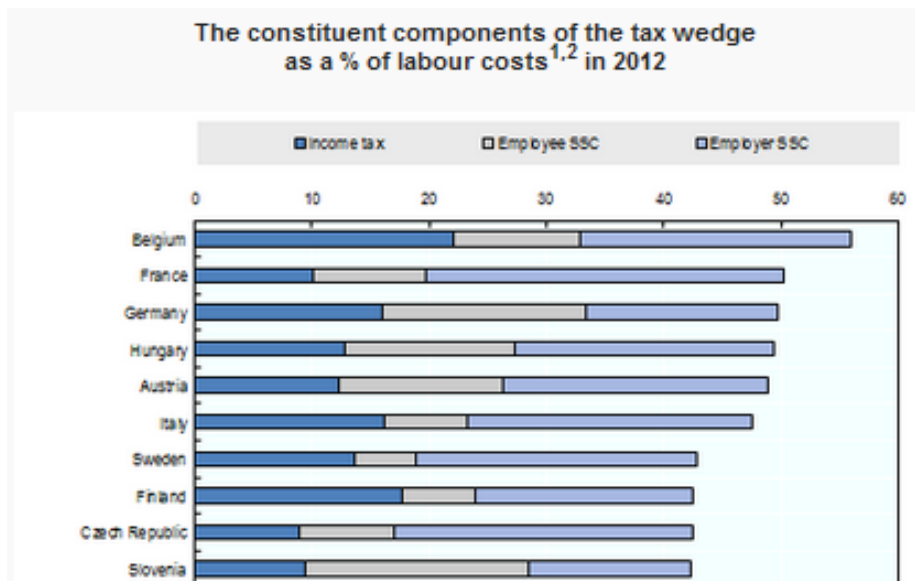
⁴⁸ ČESKÁ NÁRODNÍ BANKA. Srovnávací tabulka ratingového ohodnocení vybraných zemí. *www.cnb.cz* [online]. © 2013 [cit. 2013-12-02].

⁴⁹ TRANSPARENCY INTERNATIONAL. Corruption perceptions index 2012. *transparency.org* [online]. © 2013 [cit. 2013-12-02].

⁵⁰ TRANSPARENCY INTERNATIONAL ČESKÁ REPUBLIKA. Hodnocení České republiky v Indexu vnímání korupce (CPI) 2012. *www.transparency.cz* [online]. © 2013 [cit. 2013-12-02].

⁵¹ BUSINESSINFO. Daňový systém České republiky. *BusinesInfo.cz: Oficiální portál pro podnikání a export* [online]. [cit. 2013-11-30].

ním mezd ze zemí OECD. V žebříčku s údaji z roku 2012 jí patří deváté místo hned za Finskem, viz Obrázek 2.

Obrázek 2: Daňové zatížení mezd v zemích OECD, prvních deset pozic⁵²

Toto vysoké zdanění je dále podpořeno složitou legislativou, která prochází častými úpravami. V posledních letech je zde znatelná snaha o zjednodušení komunikace s veřejnou správou například formou projektu datových schránek. V České republice má fyzická osoba podléhající dani z příjmů povinnost podávat daňová tvrzení v řádném termínu místně příslušnému správci daně.

Výše průměrné mzdy v roce 2013 činila dle informací Českého statistického úřadu 25 128 Kč.⁵³

V následujících kapitolách bude vzhledem k praktické části popsán stav k 31. 12. 2013. Změně zákona s účinností od 1. 1. 2014 bude pak věnována samostatná kapitola.

3.1.1 Předmět daně

Předmětem daně z příjmů fyzických osob jsou příjmy:

⁵² OECD. Taxing Wages. www.oecd.org. [online]. © 2013 [cit. 2013-12-02].

⁵³ ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. Průměrné mzdy – 4. čtvrtletí 2013. www.czso.cz. [online]. © 2014 [cit. 2014-04-04].

- z podnikání a z jiné samostatné výdělečné činnosti,
- ze závislé činnosti a z funkčních požitků,
- z příjmů z kapitálového majetku,
- z pronájmu a
- z ostatních příjmů.

Jedná se zde o příjmy jak peněžního, tak i nepeněžního charakteru (např. příjmy v naturální podobě). Každý z těchto příjmů je označován jako **dílčí základ daně**.⁵⁴

3.1.2 Příjmy osvobozené od daně z příjmů fyzických osob

Zákon o daních z příjmů vyjmenovává v § 4 obecné tituly pro **osvobození příjmů** od daně z příjmů fyzických osob. Dále je možné uplatnit některé osvobození u jednotlivých dílčích základů daně. Některá osvobození mohou být podmíněna tzv. **časovou lhůtou**. Například u nemovitého majetku osvobození příjmů z prodeje rodinného domu, bytu, atd. za zákonem daných podmínek lze uplatnit, pokud v něm prodávající měl bydliště:

- a) nejméně po dobu dvou let bezprostředně před prodejem, anebo
- b) kratší dobu, pokud použije prodejem získané prostředky na uspokojení bytové potřeby za dalších podmínek vyjmenovaných zákonem.⁵⁵

Vzhledem k zaměření této diplomové práce není § 4 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů dále uváděn a autorka diplomové práce se na něj pro stručnost odkazuje.

3.1.3 Položky odčitatelné od základu daně a slevy na dani

U jednotlivých dílčích základů daně si poplatníci daně z příjmů fyzických osob mohou **odečíst výdaje a náklady vynaložené za účelem udržení a dosažení příjmů**. U příjmů z podnikání a z jiné samostatné výdělečné činnosti a u příjmů z pronájmu si poplatníci mohou uplatnit buď tyto výdaje a náklady nebo tzv. **paušální výdaje**. Kombinace obou metod u jednotlivých příjmů v rámci jedné kategorie není možná, není však nutné použít paušální nebo skutečné výdaje u obou těchto druhů příjmů. Nelze tedy na příjmy

---

⁵⁴ BRYCHTA, Ivan. *Meritum Daň z příjmů 2013*, s. 1.

⁵⁵ BRYCHTA, Ivan. *Meritum Daň z příjmů 2013*, s. 2 – 7.

z pronájmu použít jak skutečné výdaje na příjmy z jedné lokality a paušální výdaje na příjmy z lokality druhé. Je však dovoleno na příjmy z pronájmu uplatnit např. skutečné výdaje a na příjmy z podnikání výdaje paušální.⁵⁶

Kromě těchto výdajů si však poplatník může odečíst i další položky, které stanovuje § 15 tohoto zákona, tzv. **nezdanitelné části základu daně**. Poplatník si například může odečíst i příspěvek v celkovém úhrnu nejvýše 12 000 Kč zaplacený poplatníkem na jeho penzijní připojištění (popř. pojištění či spoření) (odst. 5) nebo dary, pokud jejich úhrnná hodnota přesáhne 2% ze základu daně anebo činí alespoň 1 000 Kč za dalších podmínek, které stanovuje odst. 1. V úhrnu lze takto odečíst nejvýše 10 % ze základu daně.⁵⁷

Poplatníci si také mohou uplatnit **slevy na dani**:

- sleva na poplatníka činí 24 840 Kč ročně, tedy 2 070 Kč měsíčně,
- na druhého z manželů bez příjmu, nebo s vlastními příjmy jen do 68 000 Kč v roce, 24 840 Kč ročně,⁵⁸
- u poživatele invalidního důchodu pro invaliditu prvního nebo druhého stupně 2 520 Kč ročně, tedy 210 Kč měsíčně,
- u poživatele invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně 5 040 Kč ročně, tedy 420 Kč měsíčně,
- u držitele průkazu ZTP/P 16 140 Kč ročně, tedy 1 345 Kč měsíčně,
- u studujícího poplatníka do 26 (příp. u doktorského studia do 28) let 4 020 Kč ročně, tedy 335 Kč měsíčně,
- u dítěte do 26 let sleva, popř. bonus či jejich kombinace 13 404 Kč ročně, tedy 1 117 Kč měsíčně. Maximálně si lze uplatnit daňový bonus do výše 60 300 Kč za rok (měsíčně 5 025 Kč).⁵⁹

---

⁵⁶ Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů

⁵⁷ tamtéž

⁵⁸ Je-li druhý z manželů držitelem průkazu ZTP/P, zvyšuje se sleva na dvojnásobek.

⁵⁹ PELECH, Petr. *Zdanění mezd, platů a ostatních příjmů ze závislé činnosti v roce 2013*, s. 8; Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů

Tyto slevy na dani lze nalézt v § 35ba a v § 35c zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů.

3.1.4 Sazba daně

V České republice je uplatňována **15 % daňová sazba na příjmy fyzických osob**. Tato sazba je uplatňována ze základu daně sníženého o nezdanitelné části daně dle § 15 zákona o dani z příjmů č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů a o odčitatelné položky od základu daně z § 34 tohoto zákona. Základ daně se zaokrouhluje na celá sta Kč dolů. Tyto podmínky jsou stanoveny v § 16 zákona o dani z příjmů č. 586/1992 Sb., zákona o daních z příjmů.⁶⁰

V následujícím textu budou uvedeny změny, které nastaly v českém zákoně o dani z příjmů k 1. 1. 2014.

3.1.5 Změny terminologie v roce 2014

K 1. 1. 2014 došlo vlivem změny v Občanském zákoníku (starý Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník byl nahrazen zákonem č. 89/2012 Sb., novým občanským zákoníkem) také ke změnám některých termínů v zákoně o daních z příjmů.

Předmětem daně jsou nyní:

- **příjmy ze závislé činnosti**
- **příjmy ze samostatné činnosti** (uvedené dvě nahradily příjmy z podnikání a z jiné samostatné výdělečné činnosti, ze závislé činnosti a z funkčních požitků)
- **příjmy z kapitálového majetku** (stejně)
- **z nájmu** (místo příjmů z pronájmu) a
- **ostatní příjmy.**⁶¹

---

⁶⁰ Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů

⁶¹ tamtéž

Základem daně je částka, o kterou příjmy plynoucí poplatníkovi ve zdaňovacím období přesahují výdaje prokazatelně vynaložené na jejich dosažení, zajištění a udržení, pokud dále u jednotlivých příjmů není stanoveno jinak.⁶²

Další kapitola je věnována Finsku, jeho charakteristice a dalším podmínkám týkajících se zdaňování.

3.2 Finsko

Finsko je jednou ze severských zemí Evropy. Má vyspělou ekonomiku s vysokou produktivitou práce a vysokou koncentrací průmyslu. Finsko také patří mezi státy s nejvyšší podporou vědy a výzkumu v Evropě. Dále má vysoce kvalitní školství, nízkou kriminalitu a korupci, vysokou bezpečnost a ekonomické svobody.⁶³

Stěžejními obory finské ekonomiky jsou elektronika, papírenský průmysl, chemické produkty a optické přístroje. Finsko se také umísťuje v řadě renomovaných ekonomických žebříčků na předních místech. Například dle již zmiňované agentury *Transparency International* patří Finsku společně s dalšími zeměmi první místo (zisk 90 bodů ze sta).⁶⁴

Daňové příjmy jako procento HDP je jedno z nejvyšších v Evropské unii⁶⁵. Ze severských zemí má však Finsko daňové zatížení jedno z nejnižších, a to přibližně 42 % k HDP. Vysoké daně vyvažuje jednoduchá a jednoznačná legislativa spojená se snižováním daňové administrativy, maximální možná spolupráce s veřejnou správou přes internet. Dalším rozdílem oproti České republice je, že se zde daň z příjmů fyzických osob odvádí na centrální a místní úrovni. Také zde není stanovena minimální mzda.⁶⁶

---

⁶² Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů

⁶³ GULLOVÁ, S., GOLA, P. *Podnikání a daně ve Finsku*, s. 52 – 53.

⁶⁴ TRANSPARENCY INTERNATIONAL. Corruption perceptions index 2012. *transparency.org* [online]. © 2013 [cit. 2013-12-02].

⁶⁵ OECD. Revenue Statistics – Comparative tables. *OECD. Stat. Extract* [online]. © 2013 [cit. 2013-11-30].

⁶⁶ GULLOVÁ, S., GOLA, P. *Podnikání a daně ve Finsku*, s. 52 – 53.

3.2.1 Zdanitelný příjem a předmět daně

Neomezené daňové povinnosti podléhají ve Finsku osoby s trvalým bydlištěm na území Finska a dále osoby, jež se ve Finsku zdržují déle jak 6 měsíců.⁶⁷ **Zdanitelný příjem** fyzických osob se zde skládá ze dvou částí:

- 1) **příjem z kapitálu** a
- 2) **pracovní příjem.**

Pracovní příjem je předmětem národní daně z příjmů a také i municipální daně z příjmů, kostelní daně (obě mají proporcionální sazbu) a příspěvků na sociální pojištění. **Příjem z kapitálu** pak podléhá jen národní daní z příjmů,⁶⁸ která je ve výši 28 %. Obce každý rok potvrzují výši své municipální daně, která je v rozmezí 16,25 – 21,5 %.⁶⁹

Předmětem daně příjmu z kapitálu jsou:

- a) výnosy z kapitálových investic (dividendy, úroky, kapitálové zisky a příjmy z pronájmů),
- b) příjem z životního pojištění,
- c) penzijní pojištění.⁷⁰

Předmětem daně u pracovního příjmu jsou platy a odměny za práci.⁷¹

3.2.2 Odčitatelné položky

Základ daně z příjmů je ve Finsku dále možné snížit o některé položky. V případě příjmů ze závislé činnosti si poplatník může odečíst tzv. **paušální výdaje** ve výši 620 EUR. Tato částka je zároveň hranicí, kterou nelze překročit pro uplatňování skutečných výdajů. Dále je možné odečíst od příjmů ze závislé činnosti příspěvky odbo-

---

⁶⁷ NERUDOVÁ, Danuše. *Harmonizace daňových systémů zemí Evropské unie*, s. 159. – 2. vydání

⁶⁸ ŠIROKÝ, J. *Daně v Evropské unii*, s. 236. – 6. vydání

⁶⁹ BUSINESSINFO. Finsko: Finanční a daňový sektor. *BusinessInfo.cz: Oficiální portál pro podnikání a export* [online]. [cit. 2013-11-23].

⁷⁰ ŠIROKÝ, J. *Daně v Evropské unii*, s. 236. – 6. vydání

⁷¹ tamtéž

rům, náklady na dojíždění (podmínka: výdaje na dojíždění nesmí přesáhnout 600 EUR) apod. Maximálně lze odečíst částku 7 000 EUR.⁷²

Mezi další odpočty, které si poplatníci ve Finsku mohou uplatnit, patří i:

- úroky z hypotéčního úvěru,
- úvěru na studia,
- dary universitám a institucím terciálního vzdělávání (musí činit více jak 850 EUR a nesmí přesáhnout 250 000 EUR).

Poplatníci daně z příjmů jsou ve Finsku oprávněni k **základnímu odpočtu v případě neschopnosti platit daň** (např. z důvodu nemoci apod.) ve výši 1 400 EUR.⁷³

Mezi slevy, které si poplatníci mohou uplatnit, patří:

- 7,3% z pracovního příjmu v maximální výši 970 EUR,
- 80 EUR ze zaplaceného výživného na každé dítě a
- 115 EUR v případě invalidity,

Poplatníci si daň mohou snížit i o 15% zaplacených odměn za služby čištění, renovace či podobné služby vztahující se k domácnosti, maximální roční výše tohoto odpočtu je 2 000 EUR. Zde je podmínka, že každý výdaj musí být větší než 100 EUR.⁷⁴

Poslední slevou je sleva 2 200 EUR **pro studenty**, kteří obdrželi univerzitní grant⁷⁵.⁷⁶

---

⁷² NERUDOVÁ, Danuše. *Harmonizace daňových systémů zemí Evropské unie*, s. 213. – 3. vydání

⁷³ tamtéž

⁷⁴ ŠIROKÝ, J. *Daně v Evropské unii*, s. 236. – 6. vydání

⁷⁵ Pro získání univerzitní grantu se musí zaslat příslušná dokumentace instituci, která grant finančně zaštiťuje. Institucí může být i škola, která má každoroční grant přidělen. Zájemci mohou poslat své žádosti pro tyto granty (obvykle peněžní), které jsou použity pro podporu studií nebo činností spojených se studiem. Peníze jsou vypláceny jak před zahájením, tak po skončení projektů. Zdroj: KEMPAS, Mervi. Elektronická komunikace. 2. 12. 2013

⁷⁶ NERUDOVÁ, Danuše. *Harmonizace daňových systémů zemí Evropské unie*, s. 160. – 2. vydání

3.2.3 Daňová sazba

Jak již bylo výše uvedeno, ve Finsku je uplatňováno tzv. progresivní zdanění a existuje zde pět daňových pásem podle výše příjmu. Sazby daně u fyzických osob jsou uvedeny v Tabulce 1.⁷⁷

Tabulka 1: Sazba z příjmů, Finsko 2013⁷⁸

Centrální sazba daně z příjmu fyzických osob (v roce 2013)		
Roční příjem	Daň z nižší částky (EUR)	Sazba daně
0 € – 16 099 €	0	0 %
16 100 € – 23 900 €	8	6,5 %
23 900 € – 39 100 €	515	17,5 %
39 100 € – 70 300 €	3 175	21,5 %
70 300 € - 100 000 €	9 883	29,75 %
nad 100 000 €	18 718,75	31,75 %

Daně z nižší částky je myšlena daňová povinnost ze spodní hranice ročního příjmu.

V další části této kapitoly bude rozebrána průměrná mzda ve Finsku a situace na finském trhu práce.

3.2.4 Průměrná mzda a trh práce

Podle databáze OECD byla průměrná mzda ve Finsku za rok 2012 ve výši 41 478 euro (1 070 423 Kč za rok). V Tabulce 2 je uveden vývoj průměrné mzdy ve Finsku v letech 2005 až 2012. Za toto období stoupla průměrná mzda o 26,5 %.⁷⁹

---

⁷⁷ ŠIROKÝ, J. *Daně v Evropské unii*, s. 236. – 6. vydání

⁷⁸ tamtéž

⁷⁹ MLADÁ FRONTA. Severské státy mzda a zdanění. *finexpert.cz* [online] © 2013 [cit. 2014-02-22].

Tabulka 2: Vývoj průměrné mzdy ve Finsku za období 2005 – 2012 ⁸⁰

Rok	průměrná mzda
2012	41 478 €
2011	39 936 €
2010	39 395 €
2009	37 965 €
2008	37 372 €
2007	35 559 €
2006	33 543 €
2005	32 788 €

Koncem roku 2008 začal ve Finsku pokles zaměstnanosti, nejdříve jako klesající poptávka po práci s následným propouštěním. Největší pokles je v oblasti strojírenství, bytové výstavby, papírenského průmyslu a stavební technice.⁸¹ Největší poptávka je po sociálních a zdravotních pracovnících (vzrostla cca o 13 000 v roce 2012).⁸² Nalezení práce ve Finsku velice usnadňuje znalost finštiny.⁸³

3.2.5 Ostatní daně a poplatky

Z pracovního příjmu poplatníka jsou ve Finsku sráženy další daně a poplatky, které jsou uvedeny v Tabulce 3.

Tabulka 3: Ostatní daně a poplatky⁸⁴

Daň, poplatek	% sazba	z toho zaměstnanec %	z toho zaměstnavatel %
zaměstnanecký důchodový příspěvek	23,40%	5,15%	18,25%
pojištění nezaměstnanosti	1,40%	0,60%	0,80%

⁸⁰ MLADÁ FRONTA. Severské státy mzda a zdanění. *finexpert.cz* [online] © 2013 [cit. 2014-02-22].

⁸¹ EU MEDIA. Finsko. *EU4YOU.cz* [online] © 2014 [cit. 2014-02-22].

⁸² EURES. Informace o pracovním trhu. *EURES The European Job Mobility Portal* [online] © 2014 [cit. 2014-03-02].

⁸³ EU MEDIA. Finsko. *EU4YOU.cz* [online] © 2014 [cit. 2014-02-22].

⁸⁴ KEMPAS, Mervi, TUONONEN, Riika, HOLOPAINEN, Elissa. Elektronická komunikace. 5. 4. 2014

Daň, poplatek	% sazba	z toho zaměstnanec %	z toho zaměstnavatel %
životní pojištění	0,07%		0,07%
úrazové pojištění	0,3-8%		1%
zdravotní pojištění	1,30%		1,30%
sociální pojištění	2,04%		2,04%

V následující kapitole bude provedeno srovnání České republiky a Finska.

3.3 Srovnání zemí

Česká republika a Finsko se, vzhledem k odlišným polohám v Evropě, vyvíjely odlišnými způsoby. Jejich nynější stav je výsledkem těchto vývojů a zvyklostí, které způsobují odlišnosti odrážející se nejen ve způsobu života v těchto zemích, ale i v ekonomikách a daňových systémech.

3.3.1 Základní informace

Jak je patrné z Tabulky 4, Finsko má zhruba čtyřnásobně větší rozlohu než Česká republika. Velká část Finska je však tvořena lesy a jezery. I přes větší rozlohu Finska má Česká republika téměř dvojnásobný počet obyvatel. Jako státní ustanovení byla v obou zemích ustanovena republika. Česká republika má pouze jeden úřední jazyk, kterým je čeština. Ve Finsku jsou úřední jazyky dva: finština a švédština. Finsko již přijalo za svou měnu Euro. Česká republika se teprve přimlouvá Euro chystá, zatím není jasno, k jakému datu by se přijetí mělo uskutečnit.

Tabulka 4: Základní srovnání⁸⁵

Kritérium/ stát	Česká republika	Finsko
Rozloha	79.000 km ²	338.146 km ²
Státní ustanovení	Republika	Republika
Počet obyvatel	10 562 214, stav dle Sčítání lidu v roce 2011	5 401 267 (2 652 534 mužů, 2 748 722 žen), stav k 12/2011
Úřední jazyk	Český jazyk	Finština, švédština
Měna	Koruna česká	Euro

⁸⁵ MINISTERSTVO ZAHRANIČNÍCH VĚCÍ ČESKÉ REPUBLIKY. Finsko. *Ministerstvo zahraničních věcí České republiky* [online] © 2013 [cit. 2013-11-28]; MINISTERSTVO ZAHRANIČÍ. Sčítání lidu v České republice. Czech [online] © 2013 [cit. 2013-11-28]

3.3.2 Makroekonomické ukazatele

Ačkoliv má Česká republika více obyvatel, má oproti Finsku menší HDP v tržních cenách, jak můžeme vidět v Tabulce 5. Finsko však překonává Českou republiku v dalších dvou makroekonomických ukazatelích, a to v míře nezaměstnanosti a v saldu státního rozpočtu.

Tabulka 5: Makroekonomické ukazatele - srovnání⁸⁶

Kritérium/ stát	Česká republika	Finsko
HDP v tržních cenách (v roce 2012)	3 843.9 mld. Kč	194. 469 mil. EUR (tj. 5 333 312,325 Kč při kurzu 27,425 platným ke dni 31. 12. 2013)
Míra nezaměstnanosti (k 31. 12. 2012)	9,36	7,7
Saldo státního rozpočtu (2012)	101 mld. Kč	-9,1 mld. EUR

3.3.3 Mezinárodní hodnocení

Jako další státy světa, Česká republika a Finsko jsou srovnávány na základě rozdílných oblastí zájmů. Jak lze vidět z Tabulky 6, Finsko dosahuje v těchto průzkumech velice dobrých výsledků. Podle žebříčku „*Prosperity Index*“, který hodnotí ekonomickou vyspělost a kvalitu života občanů, se umístilo na 7. místě. Dalšími uvedenými indexy jsou:

- *Democracy Index* – hodnocení svobodnosti země dle Economist Intelligence Unit,
- *Index of Economic Freedom 2012* – tzv. index ekonomické svobody sestavovaný ve spolupráci s Wall Street Journal,
- Podmínky podnikání – sestavuje ve své zprávě Světová banka.

Posledním srovnáním je míra korupce společnosti *Transparency International*, které byla uvedena již v předchozím textu.

---

⁸⁶ BUSINESSINFO. Finsko: Ekonomická charakteristika země. BusinessInfo.cz: Oficiální portal pro podnikání a export [online] © 2013 [cit. 2013-11-28] ; ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. Míra nezaměstnanosti podle MPSV k 31. 12. 2012. *Český statistický úřad* [online] © 2013 [cit. 2013-11-28]; MINISTERSTVO FINANCÍ ČR. Schodek státního rozpočtu se meziročně snížil o více než 40 mld. Kč. *Ministerstvo financí ČR* [online] © 2013 [cit. 2013-11-28]; KURZY.CZ. HDP 2013, vývoj hdp v ČR. *Kurzy.cz* [online] © 2013 [cit. 2013-11-28].

Tabulka 6: Mezinárodní hodnocení - srovnání ⁸⁷

Kritérium/ stát	Česká republika	Finsko
Prosperity Index (rok 2011)	26. místo	7. místo
Democracy Index (rok 2011)	16. místo	9. místo
Index of Economic Freedom 2012	30. místo	17. místo
Podmínky k podnikání (rok 2012)	64. místo	11. místo
Transparency International (rok 2011)	54. místo	1. místo

3.3.4 Systém zdaňování

Jak lze vidět v Tabulce 7, daň z příjmů fyzických osob České republiky a Finska mají společné jen jediné – v obou zemích je zdaňovacím obdobím kalendářní rok. Ve všem ostatním se už systém zdaňování liší. Jedním z nejnápadnějších rozdílů je fakt, že Finsko má progresivní daňové sazby. Česká republika má oproti tomu jednotnou sazbu 15 %. Stejná výše daňové sazby je v České republice i pro srážkovou daň. Ta je ve Finsku také jednotná, ale podstatně vyšší než v ČR. Základní slevy v obou zemích podobné, liší se opět jen částkou. V obou zemích si lze uplatnit paušální výdaje, ve Finsku jsou to výdaje ze příjmů ze závislé činnosti a v České republice je to u příjmů z podnikání a z jiné samostatné výdělečné činnosti. Zatímco ve Finsku je jednotná částka, kterou si poplatník může uplatnit, v České republice jsou paušální výdaje určeny procentem z příjmů. Navíc si poplatníci mohou uplatnit i paušální výdaje u příjmů z pronájmu. Poplatníci v České republice a ve Finsku si mohou odečíst i dary. V obou zemích jsou určeny minimální výše darů. Česká republika má v tomto směru poněkud benevolentnější podmínky. Obě země mají také maximální hodnotu, kterou si poplatník může uplatnit.

Zatímco v České republice jsou hodnoty slevy na poplatníka s/bez průkazu ZTP a slevy na dítě podstatně vyšší, Finsko má daleko vyšší slevu pro studenty. Tato situace může částečně přispívat ke zvýšení úrovně školství ve Finsku a zájmu o dlouhodobé a kvalitní studium.

---

⁸⁷ GULLOVÁ, S., GOLA, P. Podnikání a daně ve Finsku. 2012, č. 6, s. 52 – 53. ISSN 1802-1247

Tabulka 7: Srovnání ČR a Finska⁸⁸

Kritérium/ stát	Česká republika	Finsko ⁸⁹	
Zdaňovací období	1 rok	1 rok	
Sazba daně pro FO	15 %	Dle ročního příjmu od 0 do 31,75 % z pracovních příjmů	
Srážková daň	15%	28%	
Sleva na poplatníka	24 840 Kč za rok	970 EUR	26 602,25 Kč
Sleva pro poplatníky s ZTP	23 208 Kč	440 EUR	12 067 Kč
Sleva pro studenty	4 020 Kč	2 200 EUR při obdržení univerzitního grantu	60 335 Kč
Sleva na dítě	13 404 Kč	80 EUR	2 194 Kč
Invalidita	2 520 Kč	115 EUR	3 153,875 Kč
Paušální výdaje	U příjmů z podnikání a z jiné samostatné výdělečné činnosti v rozmezí 30 – 80 % v závislosti na druhu příjmu	Ze závislé činnosti 620 EUR	17 003,5 Kč
Dary	ANO, pokud jejich úhrná hodnota ve zdaňovacím období nepřesáhne 2 % ze základu daně anebo činí alespoň 1 000 Kč. V úhrnu lze odečíst maximálně 10% základu daně. Další podmínky viz §15 zákona č. 586/1992 Sb.	ANO, pokud jejich výše převyšuje 850 EUR, ale max. 250 000 EUR	Minimálně 23 311,25 Kč, maximálně 6 856 250 Kč

V následující kapitole bude podrobněji rozebrán výpočet daňové povinnosti ve Finsku, vzhledem ke komplikovanějšímu postupu ve výpočtu.

3.3.5 Vzorový výpočet daňové povinnosti ve Finsku

Postup při výpočtu daňové povinnosti pro finského poplatníka daně z příjmů následující:

- nejdříve bude určeno, do kterého daňového pásma příjem poplatníka spadá,
- na základě daňového pásma bude stanovena daňová sazba,

⁸⁸ NERUDOVÁ, Danuše. *Harmonizace daňových systémů zemí Evropské unie*, s. 160, ŠIROKÝ, J. *Daně v Evropské unii*, s. 246, Zákon č. 586/1992 Sb. o daních z příjmů ČR

⁸⁹ Pro přepočtení pro srovnání daňových systémů byl použit kurz dle ČNB 27,425 Kč/Euro ze dne 31.12.2013

- daň bude činit tzv. daň z nižší částky + (částka přesahující spodní limit × sazba daně),
- daňová povinnost pokračuje výpočtem komunální daně z příjmů (daňová sazba se pohybuje v rozpětí 16,25 až 21,5 %, průměrně 17,8 %), kterou poplatník zaplatí ze svého příjmu.⁹⁰

Postup při výpočtu dalších daní a poplatků:

- z příjmu poplatníka je odečten zaměstnanecký důchodový příspěvek za zaměstnance
- dále je odečteno pojištění nezaměstnanosti za zaměstnance a
- také je odečtena daň z příjmu (lokální i obecná).⁹¹

V následujícím textu bude proveden rozbor smlouvy o zamezení dvojího zdanění mezi Českou republikou a Finskem.

3.4 Smlouva o zamezení dvojího zdanění mezi Českou republikou a Finskem

Smlouva mezi Českou republikou a Finskou republikou o zamezení dvojího zdanění a zabránění daňovému úniku v oboru daní z příjmu, která je součástí Sbírký zákonů č. 43/1996, byla podepsána dne 2. prosince 1994. V platnost vstoupila dne 12. prosince 1995. Nahradila tak původní Smlouvu mezi vládou Československé socialistické republiky a vládou Finské republiky o zamezení dvojího zdanění a zabránění daňového úniku z roku 1975 v oboru daní z příjmu a z majetku a to pokud jde o daně, na které se vztahuje tato nová smlouva.

Ve článku 2 této smlouvy jsou určeny **daně, na které se Smlouva vztahuje**. Ve Finsku jsou to například státní daně z příjmů (*Valtic tuloverot; de statliga inkomstskatterna*), komunální daň (*kunnallisvero; kommunalskatten*) nebo církevní daň (*kirkollisvero; kyrkoskatten*). V České republice se jedná o daň z příjmů fyzických osob a daň z příjmů

---

⁹⁰ NERUDOVÁ, Danuše. *Harmonizace daňových systémů zemí Evropské unie*, s. 214 – 3. vydání a KEMPAS, Mervi, TUONONEN, Riika, HOLOPAINEN, Elissa. Elektronická komunikace. 5. 4. 2014

⁹¹ Kontrola výpočtu: KEMPAS, Mervi, TUONONEN, Riika, HOLOPAINEN, Elissa. Elektronická komunikace. 5. 4. 2014

právnických osob. Smlouva se také vztahuje na daně stejného nebo podobného druhu, které budou po podpisu smlouvy stanoveny vedle nebo místo současných daní. Případné podstatné změny provedené v zákonech si vzájemně sdělí příslušné úřady.⁹²

Zaměstnání se věnuje článek 15. Tento článek říká, že platy, mzdy a jiné podobné odměny, které rezident jednoho smluvního státu pobírá z důvodu zaměstnání, podléhají zdanění jen v tomto státě, pokud zaměstnání není vykonáváno v druhém smluvním státě. Pokud je ve druhém smluvním státě vykonáváno, mohou být odměny přijaté za tyto příjmy zdaněny v tomto druhém státě. Platí zde zásada, že odměny za vykonávání zaměstnání v tomto druhém státě podléhají zdanění jen v prvně zmíněném státě za následujících podmínek:

- a) pokud se příjemce zdržuje v druhém státě po jedno nebo více období, která nepřesáhnou v úhrnu 183 dní opět v jakémkoli období trvajícím 12 měsíců,
- b) pokud se jedná o odměny vyplácené zaměstnavatelem nebo za zaměstnavatele, který není rezidentem v druhém státě,
- c) nebo odměny nejdou k tíži stále provozovně nebo stále základně, které má zaměstnavatel v druhém státě.⁹³

Článek 20 upravuje **studenty** a platy, které student, učeň, nebo obchodní, technický, zemědělský či lesnický stážista dostává na úhradu nákladů výživy, studia nebo výcviku. Ty nebudou zdaněny v tomto státě za předpokladu, že takovéto platy jsou mu vypláceny ze zdrojů mimo tento stát. Je zde podmínka, že se osoba musí zdržovat v prvně zmíněném státě pouze za účelem studia nebo výcviku. Dále musí být bezprostředně před svým příjezdem do jednoho smluvního státu rezidentem v druhém smluvním státě, a který se zdržuje ve druhém smluvním státě po nepřetržité období nepřesahující 183 dnů. Pak nebudou zdaněny ve druhém státě z odměn za služby poskyto-

---

⁹² Smlouva mezi Českou republikou a Finskou republikou o zamezení dvojího zdanění a zabránění daňového úniku v oboru daní z příjmu článek 2

⁹³ Smlouva mezi Českou republikou a Finskou republikou o zamezení dvojího zdanění a zabránění daňového úniku v oboru daní z příjmu článek 15

vané v tomto státě, pokud jsou tyto služby vykonávány v souvislosti s jeho studiem nebo výcvikem. Tato odměna musí tvořit výdělek nutný pro jeho nezbytnou výživu.⁹⁴

Vyloučení dvojího zdanění je upraveno článkem 22. V České republice je dvojitě zdanění vyloučeno tím způsobem, že Česká republika může při ukládání daní svým rezidentům zahrnout do základu, ze kterého se takové daně ukládají, příjmy, které mohou být podle ustanovení článků této smlouvy rovněž zdaněny ve Finsku. Česká republika povolí snížit (započíst) částku daně vypočtenou z takového základu o částku rovnající se dani zaplacené ve Finsku. Částka, o kterou se daň sníží, nesmí přesáhnout takovou část české daně vypočtené před jejím snížením, která poměrně připadá na příjmy, které mohou být podle ustanovení Smlouvy o zamezení dvojího zdanění zdaněny ve Finsku. Smlouvou je tedy stanovena metoda zápočtu.⁹⁵ Při této metodě se musí příjem poplatníka přiznat na daňovém přiznání vždy do prvního dubna následujícího roku v českých korunách. Jednotný kurz, kterým se musí příjmy přepočíst na české koruny, je zveřejňován každý leden ve Finančním zpravodaji ministerstva financí.⁹⁶

Smlouva pamatuje i na **zákaz diskriminace**. Ten se ve smlouvě objevuje ve článku 23. Stanovuje, že státní příslušníci jednoho smluvního státu nebudou podrobeni v druhém smluvním státě žádnému zdanění nebo povinnosti s ním spojeným, které jsou jiné nebo tíživější než zdanění a s ním spojené povinnosti, kterými jsou nebo mohou být podrobeni státní příslušníci daného státu, kteří jsou ve stejné situaci.⁹⁷

Již **před odjezdem** do Finska musí fyzická osoba zajistit několik věcí, aby zamezila problémům v budoucnosti. V následujících kapitolách budou uvedeny oblasti, kterými se taková osoba měla zabývat.

---

⁹⁴ Smlouva mezi Českou republikou a Finskou republikou o zamezení dvojího zdanění a zabránění daňového úniku v oboru daní z příjmu článek 20

⁹⁵ Smlouva mezi Českou republikou a Finskou republikou o zamezení dvojího zdanění a zabránění daňového úniku v oboru daní z příjmu článek 22

⁹⁶ MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ. Finsko životní a pracovní podmínky. *EURES: Integrovaný portal MPSV*. © 2014 [cit. 2014-02-22].

⁹⁷ Smlouva mezi Českou republikou a Finskou republikou o zamezení dvojího zdanění a zabránění daňového úniku v oboru daní z příjmu článek 23

3.5 Povinnosti, které ovlivňují poplatníkův výjezd do Finska

Obecně, jako po celé Evropské unii, platí, že fyzická osoba může vycestovat do jiného členského státu Evropské unie jen na občanský průkaz. Ve Finsku, jako v celé Evropské unii, platí volný pohyb pracovníků z členských zemí včetně České republiky. Finsko, konkrétně od 1. května 2006, přestalo uplatňovat přechodné období pro uplatnění volného pohybu osob.⁹⁸ Fyzická osoba si tedy nemusí ani zažádat o vízum, pokud neplánuje strávit v jiném členském státě (v tomto případě ve Finsku) dobu delší než 3 měsíce. Pokud poplatník dopředu ví, že tuto dobu překročí, je nutné si vyřídit vízum už v domovském státě.

Lhůta tří měsíců je důležitá i pro zdravotní a sociální pojištění. Institucím, které s uvedeným souvisí, je třeba před odjezdem do jiného členského státu nutné ohlásit v domácí zemi záměr odcestování na delší dobu. U zdravotních pojišťoven se situace řeší vydáním karty EHIC (Evropský průkaz zdravotního pojištění) pojišťovnou, u které je poplatník registrován, na základě předložení občanského průkazu nebo pasu, příp. rodného listu. Při přechodném pobytu na území ostatních států EU má poplatník nárok čerpat tzv. lékařsky nezbytnou zdravotní péči⁹⁹. Poté se na poplatníka – pojištěnce – pohlíží jako na místního pojištěnce a tudíž by neměl hradit z vlastních prostředků to, co nehradí místní pojištěnci.¹⁰⁰ Pro sociální pojištění platí pravidlo, že občan EU je pojištěn v zemi, ve které vykonává pracovní činnost, tudíž na něj v jednu chvíli působí pravidla jen jednoho státu.¹⁰¹

Vhodné je, aby osoba odjíždějící do ciziny zajistila a především i informovala o této situaci i různé dodavatele, se kterými má smluvní vztahy. Je nutné informovat se

---

⁹⁸ MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ. Finsko životní a pracovní podmínky. *EURES Integrovaný portál MPSVI* [online]. © 2014 [cit. 2014-03-09].

⁹⁹ Nezbytnou péčí se rozumí veškerá zdravotní péče, kterou vyžaduje zdravotní stav pojištěnce s přihlédnutím k předpokládané délce pobytu na území jiného státu EU, EHP a Švýcarska a charakteru poskytované péče. Musí být poskytnuta v takovém rozsahu, aby se pojištěnec nemusel vracet do země pojištění dříve, než původně zamýšlel.

¹⁰⁰ MINISTERSTVO VNITRA. Zdravotní pojištění českého občana v zemích EU, EHP a Švýcarsku (přechodný pobyt). *Portál veřejné správy* [online]. © 2014 [cit. 2014-03-09].

¹⁰¹ EUROSKOP. Sociální pojištění migrujících osob. *Euroskop* [online]. © 2014 [cit. 2014-03-09].

např. v bance a u mobilního operátora o postupech, které klasicky uplatňuje v těchto případech. Je nutné také nahlásit změnu adresy všem potřebným institucím, např.:

- zaměstnavateli/školskému zařízení,
- lékařům,
- dodavatelům energií,
- majiteli domova, popř. katastrálnímu úřadu,
- institucím vydávajícím občanské a řidičské průkazy,
- komerčním pojišťovnám,
- v případě nezaměstnanosti i úřadu práce,
- při zasílání důchodu správě sociálního zabezpečení,
- v případě podnikání živnostenskému a finančnímu úřadu.¹⁰²

Další se odvíjí dle toho, zda daná osoba jede do Finska za studiem či za prací.

Většina Čechů pracujících ve Finsku, jsou lidé, kteří do Finska přijeli studovat a po ukončení školy zde zůstali a našli si zde práci, proto se následující text zabývá školstvím Finska. Studium je ve Finsku bezplatné. Jeho kvalitu dokládá, že v posledních několika letech se žáci Finského vzdělávacího systému umísťují na předních příčkách v různých srovnávacích testech všech kategorií. Pro lepší informovanost o možnosti studia ve Finsku zřídila organizace CIMO (*Centre for International Mobility*) internetové stránky www.studyinfinland.fi, kde mohou zájemci o studium ve Finsku najít všechny potřebné informace. Dále je zde možno také přímo najít přihlášku pro studium na tzv. polytechniky¹⁰³. Termín přihlášek může být různý v závislosti na typu studia. Forma univerzity má stejný akademický rok jako vysoké školy v České republice, kdežto forma polytechniky začíná již lednu nebo až v září. Informace na uvedené webové adrese jsou pravidelně aktualizované, měly by tedy být východiskem a centrem informací, pokud chce fyzická osoba vycestovat do Finska za studiem.

---

¹⁰²MAFRA, a. s. Pozor na změnu bydliště: kde ji musíte hlásit a jak na ní ušetřit. *idnes.cz: finance* [online]. © 1 999 – 2 014 [cit. 2014-03-09].

¹⁰³Finsko totiž rozlišuje ve svém vysokoškolském vzdělávacím systému dva druhy vysokých škol: univerzity a polytechniky. Univerzity se zaměřují na vědecký výzkum a výuku. Zaštiťují také bakalářské a magisterské tituly stejně jako doktorandské studium. Oproti tomu polytechniky jsou všeoborové regionální instituce se silným propojením na trh práce a regionální rozvoj. Nabízí jen bakalářské a magisterské tituly.

Jedním z problémů, které bude muset osoba, která chce ve Finsku pracovat, řešit je uznání kvalifikace (viz dříve). Ve Finsku o způsobilosti udělené zahraniční kvalifikace a pro uznání vysokoškolského vzdělání může pomoci rozhodnout tzv. Finský národní výbor pro vzdělání (*The Finish National Board of Education = FNBE*).

Pro Finský trh existují různé personální a náborové společnosti a portály zabývající se inzercí volných pracovních míst, například www.helsinginsanomat.fi nebo www.mercuri-urval.fi.¹⁰⁴

Po příjezdu do Finska je každá osoba při pobytu delším než 3 měsíce povinna nahlásit tuto skutečnost na místně příslušné policejní stanici. Fyzická osob musí doložit následující:

- formulář *Registration of right of residence*,
- doklad o totožnosti (pas či občanský průkaz),
- v případě zaměstnání potvrzení o zaměstnání, v případě studia potvrzení o studiu,
- zdravotním pojištění,
- informace od zaměstnavatele o délce pracovního kontraktu,
- informace o finančních prostředcích k pobytu a
- fotografii.¹⁰⁵

Toto přihlášení je zpoplatněno a poplatek činí 47 euro.¹⁰⁶ Registrační formulář je volně přístupný ze stránek Finské policie na www.poliisi.fi ve třech jazykových verzích.

Pokud si chce fyzická osoba – student – přivydělávat během studií a je ze severských zemí nebo občanem Evropské unie, není zde žádné omezení (např. počtu odpracovaných hodin) nebo speciální nařízení.¹⁰⁷

---

¹⁰⁴ MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ. Finsko životní a pracovní podmínky. *EURES Integrovaný portál MPSVI* [online]. © 2014 [cit. 2014-02-22].

¹⁰⁵ MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ. Finsko životní a pracovní podmínky. *EURES Integrovaný portál MPSVI* [online]. © 2014 [cit. 2014-02-22].

¹⁰⁶ MINISTERSTVO ZAHRANIČNÍCH VĚCÍ FINSKA. Často kladené dotazy. *Velvyslanectví Finska* [online] © 2013 [cit. 2014-02-22].

Velmi často se stává, že osoby, které do Finska původně odjely za studiem, zůstávají ve Finsku i po jeho ukončení a chtějí zde pracovat.

Pro práci ve Finsku nepotřebuje fyzická osoba, která je občanem Evropské unie, pracovní vízum. Toto opět souvisí s volným pohybem osob.

Další povinností, kterou je třeba v případě zaměstnání fyzické osoby z jiného členského státu ve Finsku splnit je, že v místě výkonu činnosti musí mít zástupce vysílajícího podniku k dispozici před zahájením práce vyslaných pracovníků písemně následující doklady:

- formuláře dle koordinačních nařízení č. 883/2004 a č. 987/2009,
- EHIC – evropská karta zdravotního pojištění,
- identifikační doklad,
- identifikační údaje o vysílajícím podniku a údaje o odpovědné osobě ve státě, kde má vysílající podnik sídlo,
- informace o pracovních podmínkách uplatňovaných v pracovní smlouvě vyslaného pracovníka,
- objasnění práva na vykonávání činnosti (služby) vyslaného pracovníka.

U těchto dokladů není potřeba překlad, pouze v případě nesrozumitelného jazyka musí umět zástupce vysílajícího podniku obsah dokumentů vysvětlit.¹⁰⁸

Při vyslání musí vysílající podnik před zahájením práce oznámit subjektu, pro který je daná práce vykonávána, kdo bude mít u sebe uvedené potřebné doklady po celou dobu vyslání pracovníků. Po ukončení práce je povinnost uschovávat tyto doklady dva roky.¹⁰⁹

Ve Finsku není zákonem stanovena minimální mzda. Minimální mzdu lze nalézt jen v kolektivních smlouvách. Stejně jako v České republice je pracovní doba 40 hodin

---

¹⁰⁷ CENTRE FOR INTERNATIONAL MOBILITY. During studies. *Study in Finland* [online] © 2013 [cit. 2014-02-22].

¹⁰⁸ BUSINESSINFO. Finsko: Obchodní a ekonomická spolupráce s ČR. *BusinessInfo.cz: Oficiální portál pro podnikání a export* [online]. © 2013 [cit. 2014-02-23].

¹⁰⁹ BUSINESSINFO. Finsko: Obchodní a ekonomická spolupráce s ČR. *BusinessInfo.cz: Oficiální portál pro podnikání a export* [online]. © 2013 [cit. 2014-02-23].

týdně. Práce přesčas je limitována. Zaměstnavatelé mají povinnost poskytnout zaměstnancům dovolenou v délce do 24 pracovních dní. Ve Finsku je celkem 8 placených svátků neboli dnů pracovního klidu.¹¹⁰

Odvětví služeb zde poskytuje více pracovních příležitostí než oblast průmyslu a stavebnictví. Největší počet lidí zaměstnávají odvětví obchodu, dopravy, ubytování a restaurační služby, dále pak školství a zdravotnictví a sociální služby a další služby.¹¹¹

Pro Čechy žijící ve Finsku je jistě velkou výhodou, že ve Finsku není tolik problémů s vyřizováním formalit a potvrzení jako v České republice. Vyšší plat ve Finsku je kompenzován mnohem vyššími náklady na život. Jak již bylo dříve uvedeno, alespoň minimální znalost finštiny je výhodou. S anglickým jazykem se dá ve Finsku „přežít“, ale částečná znalost finštiny je stále nutná.¹¹²

V praktické části budou uvedeny výpočty zdanění pro různé příjmové skupiny za účelem srovnání zdanění v České republice a ve Finsku.

---

¹¹⁰ MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ. Finsko životní a pracovní podmínky. *EURES Integrovaný portál MPSVI* [online]. © 2014 [cit. 2014-02-22].

¹¹¹ EURES. Informace o pracovním trhu. *EURES The European Job Mobility Portal* [online] © 2014 [cit. 2014-03-02].

¹¹² ATLAS. Kvůli penězům se do Finska nejedí. *aktuálně.cz* [online] © 1999 – 2014 [cit. 2014-03-02].

4 VÝPOČTOVÁ ČÁST

Tato kapitola diplomové práce se bude zabývat srovnáním zdanění různých kategorií příjmů v České republice a ve Finsku. Budou zde porovnány různé příjmové skupiny rozlišené dle daňových pásem finského progresivního zdanění. Jako první budou uvedena východiska, jednotná pro všechny následující výpočtové části.

4.1 Východiska výpočtů

Pro sjednocení výpočtů praktické části této diplomové práce jsou stanovena následující východiska.

- 1) Pro ujednocení všech výpočtů je stanoveno, že se jedná o příjmy ze závislé činnosti, konkrétně z pracovního poměru, a jiné příjmy poplatník nemá.
- 2) Dále bude uvažováno sociální a zdravotní pojištění v obou porovnávaných zemích. V České republice bude uvažována sazba 34 % sociálního a zdravotního pojištění. Pro účely výpočtu efektivní sazby daně se sociálním a zdravotním pojištěním bude v České republice uvažována sazba 6,5 % u sociálního pojištění a 4,5 % u zdravotního pojištění. Zaokrouhlení bude prováděno směrem nahoru. Uvedené odpovídá zákonným předpisům České republiky. Výpočet sociálního pojištění ve Finsku bude proveden dle informací uvedených v předchozím textu.
- 3) Výpočet daňové povinnosti poplatníka ve Finsku bude prováděn dle postupu, který byl uveden v předchozím textu.
- 4) Pro přepočítání mezi českou Korunou a Eurem bude uvažován kurz České národní banky 27,425 Kč/ Euro platným k 31. 12. 2013.¹¹³ Tento kurz byl zvolen z důvodu srovnatelnosti období (statisticky dostupné informace o průměrných mzdách jsou vybrány právě z roku 2013).
- 5) Ani v jedné ze srovnávaných zemí nebude uvažováno o jiné slevě než o slevě na poplatníka (např. sleva na dítě, základní sleva na invaliditu apod.).
- 6) Srovnání zemí bude provedeno pomocí efektivní daňové sazby, která se vypočítává jako podíl daňové povinnosti a příjmu (dále označována jako efektivní daňová sazba bez sociálního a zdravotního pojištění nebo ETR 1) a pomocí efek-

---

¹¹³ ČESKÁ NÁRODNÍ BANKA. Kurzy devizového trhu. *Česká národní banka* [online]. © 2014 [cit. 2014-04-04].

tivní daňové sazby, kdy v čitateli kromě daňové povinnosti jsou započítány také poplatky za sociální a zdravotní pojištění (dále označována jako efektivní daňová sazba se sociálním a zdravotním pojištěním nebo ETR 2).¹¹⁴ Efektivní daňová sazba bude tedy určena následujícími vzorci:

$$ETR\ 1\ v\ ČR = \frac{\text{daň} - \text{sleva na poplatníka}}{\text{příjem}} \quad (1)$$

$$ETR\ 1\ ve\ Finsku = \frac{\text{daň z nižší částky} + \text{daň z rozdílu příjmu a nižší částky} + \text{komunální daň z příjmů} - \text{sleva na poplatníka}}{\text{příjem}} \quad (2)$$

$$ETR\ 2\ v\ ČR = \frac{\text{daň} + \text{sociální pojištění} + \text{zdravotní pojištění} - \text{sleva na poplatníka}}{\text{příjem}} \quad (3)$$

$$ETR\ 1\ ve\ Finsku = \frac{\text{daň z nižší částky} + \text{daň z rozdílu příjmu a nižší částky} + \text{komunální daň z příjmů} + \text{zaměstnanecký důchodový příspěvek} + \text{pojištění pro případ nezaměstnanosti} - \text{sleva na poplatníka}}{\text{příjem}} \quad (4)$$

- 7) Jelikož je v obou zemích různá cenová hladina a reálná hodnota peněz je rovněž odlišná, pro účely této diplomové práce bude určení výše příjmů či dopočet odpovídající výše příjmu proveden pomocí parity kupní síly¹¹⁵. Tato metoda byla zvolena z toho důvodu, že by měla reflektovat různé cenové hladiny ve srovnávaných zemích. Výpočet parity kupní síly byl proveden přes reálný měnový kurz.

---

¹¹⁴WOLTERS KLUWER. Sazba daně z příjmu versus efektivní zdanění. *Daňáři online Portál daňových poradců a profesionálů* [online]. © 2014 [cit. 2014-04-04].

¹¹⁵“V nejjednodušší verzi PPP představuje poměr cen v národních měnách za stejné výrobky a služby v různých zemích. Například pokud stejný výrobek stojí ve Francii 10 euro a v České republice 200 českých korun, pak PPP pro tento výrobek mezi Francií a Českou republikou je 0,05 eura k české koruně (0,05 = 10/200). To znamená, že za každou korunu obdrží kupující v České republice stejné množství tohoto výrobku, které by obdržel za 0,05 eura ve Francii.” ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. Evropský srovnávací program. *Český statistický úřad* [online]. © 2013 [cit. 2014-04-08].

$$\text{reálný měnový kurz} = \text{kurz} \times \frac{\text{hodnota v EUR (cizí měna)}}{\text{hodnota v CZK (domácí měna)}} \quad (5)$$

Výpočty pomocí parity kupní síly jsou pouze orientační a slouží jen pro srovnání poplatníků a jejich zdanění.

- 8) Pro srovnání budou použity dostupné hodnoty roční výše příjmů poplatníka pro konec roku 2013. Např. jelikož v České republice došlo ke změně minimální mzdy z 8 000 Kč na 8 500 Kč od srpna 2013, bude pro praktickou část použita jen hodnota 8 500 Kč, jako by ke změně minimální mzdy nedošlo. Tento postup byl zvolen z důvodu vypočítání minimální mzdy ve Finsku pomocí parity kupní síly, kde vzorec se změnou v části období nepočítá.
- 9) Pro finského poplatníka jsou stanoveny následující daně a poplatky: zaměstnanecký důchodový příspěvek je pro zaměstnance stanoven ve výši 5,15 % a pojištění pro případ nezaměstnanosti pro zaměstnance je stanoveno ve výši 0,60 %.
- 10) Pro výpočet komunální daně z příjmů ve Finsku se bude uvažovat průměrná sazba ve výši 17,8 %.
- 11) Pro sjednocení výpočtu je stanoveno, že poplatník během kalendářního roku neplatil zálohy na daň.

V následující kapitole bude proveden výpočet příjmů poplatníka s průměrnou mzdou. Tento výpočet byl zvolen jako první, jelikož známe výši průměrné mzdy v obou zemích a z těchto hodnot bude vycházeno i v následujících výpočtech.

4.2 Poplatníci s průměrnou mzdou

Pro první srovnání byli vybráni poplatníci s průměrnou mzdou, jelikož údaje pro obě země jsou dostupné a na základě jejich výše budou zpracovány další kategorie příjmů. Vzhledem k tomu, že doposud nebyla zveřejněna data pro průměrnou mzdu ve Finsku pro rok 2013, bude pro výpočet použita průměrná mzda z roku 2012 a upravena indexem změny mezd publikovaným finskou obdobou Českého statistického úřadu - *Statistics Finland*.

4.2.1 Poplatníci s průměrnou mzdou v České republice

Prvním výpočtem je zdanění poplatníka v České republice. Jelikož v České republice není progresivní zdanění, bude tento výpočet kratší. Podle údajů Českého statistického úřadu v roce 2013 dosahovala průměrná mzda v České republice výše 25 128 Kč za měsíc.¹¹⁶

Pro možnost porovnání a zjištění ročního výdělku tedy bude příjem vynásoben 12 měsíci.

$$25\,128 \times 12 = 301\,536 \text{ Kč/rok}$$

Příjmy poplatníka tedy dosahují 301 536 Kč za rok. Jelikož zde uvažujeme příjmy z pracovního poměru, paušální či skutečné výdaje nemůžeme uplatnit. Nyní bude provedeno navýšení o sociální a zdravotní pojištění.

$$301\,536 \times 1,34 = 404\,058,24 \text{ Kč}$$

Tato částka je tedy základem daně. Dle zákona o dani z příjmů musí být zaokrouhlena na celá sta korun dolů, dostáváme tedy 404 000 Kč. Tento základ daně zdaníme sazbou 15 %.

$$404\,000 \times 0,15 = 60\,600 \text{ Kč}$$

Poplatník má právo na uplatnění slevy na poplatníka zákonné výši. Výsledná daňová povinnost bude tedy:

$$60\,600 - 24\,840 = 35\,760 \text{ Kč}$$

V následujícím textu bude uveden výpočet daňové povinnosti poplatníka s průměrnou mzdou ve Finsku.

4.2.2 Poplatníci s průměrnou mzdou ve Finsku

Dle údajů uvedených výše dosahovala průměrná mzda ve Finsku za rok 2012 výše 41 478 € za rok. Na základě údajů zveřejněných na oficiálních stránkách *Statistics*

---

¹¹⁶ ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. Průměrné mzdy – 4. čtvrtletí 2013. *Český statistický úřad* [online] © 2014 [cit. 2014-03-16]

Finland, kde se uvádí, že index změny mezd byl v roce 2013 reálně 0,5 %¹¹⁷, můžeme dopočítat pomocí jednoduché rovnice hodnotu průměrné mzdy ve Finsku pro rok 2013:

$$41\,478 \times 1,005 = 41\,685,39 \text{ €}$$

Tento druh příjmu spadá do kategorie 39 100 € - 70 300 €, který je zdaněn sazbou 21,5 %. Z tohoto příjmu budeme muset vypočítat zaměstnanecký důchodový příspěvek.

$$41\,685,39 \times 0,0515 = 2\,146,80 \text{ €}$$

Dalším poplatkem, který bude z tohoto příjmu odveden, je pojištění pro případ nezaměstnanosti.

$$41\,685,39 \times 0,006 = 250,11 \text{ €}$$

Jako poslední bude vypočítána daň z příjmů. Daň z nižší částky je 3 175 €. Daň z rozdílu mezi nižší částkou a příjmem bude následující:

$$(41\,685,39 - 39\,100) \times 0,215 = 555,86 \text{ €}$$

Komunální daň z příjmů bude činit 7 420 EUR.

Celková daňová zátěž poplatníka ve Finsku tedy činí (s odečtem slevy na poplatníka):

$$3\,175 + 555,86 + 250,11 + 2\,146,8 + 7\,420 - 970 = 12\,577,77 \text{ €}$$

V další kapitole je uvedeno srovnání poplatníků této příjmové skupiny.

4.2.3 Srovnání poplatníků s průměrnou mzdou

Pro výpočet efektivní daňové sazby se sociálním a zdravotním pojištěním je potřeba stanovit poplatky sociálního a zdravotního pojištění v České republice.

$$301\,536 \times 0,045 = 13\,570 \text{ Kč}$$

$$301\,536 \times 0,065 = 19\,600 \text{ Kč}$$

---

¹¹⁷ STATISTICS FINLAND. Wages, Salaries and Labour Costs. *Statistics Finland* [online] © 2014 [cit. 2014-03-16].

V Tabulce 8 je uvedeno srovnání poplatníků v České republice a ve Finsku pomocí efektivní daňové sazby. Jak je vidět, zdanění ve Finsku je pro tuto příjmovou skupinu vyšší než v České republice, a to více než 2-krát u efektivní daňové sazby bez sociálního a zdravotního pojištění (ETR 1). U efektivní daňové sazby se sociálním a zdravotním pojištěním (ETR 2) není sice rozdíl natolik markantní jako u ETR 1, ve Finsku je však stále hodnota oproti České republice vyšší.

Tabulka 8: Srovnání - průměrná mzda ¹¹⁸

	Česká republika	Finsko
příjem (průměrná mzda/rok)	301 536 Kč	41 685,39 €
výsledná daňová povinnost pro ETR 1	35 760 Kč	10 180,86 €
výsledná daňová povinnost pro ETR 2	68 930 Kč	12 577,77 €
ETR 1	$\frac{35\,760}{301\,536} = 0,1186$	$\frac{10\,180,86}{41\,685,39} = 0,2442$
ETR 2	$\frac{68\,930}{301\,536} = 0,2286$	$\frac{12\,577,77}{41\,685,39} = 0,3017$

Nyní budou provedeny výpočty, které by pomocí parity kupní síly měly potvrdit hodnoty určené předchozími výpočty.

$$\frac{3,79 \times 301\,536}{27,425} = 41\,670,79 \text{ €}$$

$$\frac{27,425 \times 41\,685,39}{3,79} = 301\,641,64 \text{ Kč}$$

Jak je z výsledků patrné, stanovené hodnoty (viz Tabulka 8 – příjem) se příliš neliší od výsledků vypočítaných pomocí parity kupní síly.

---

¹¹⁸ Vlastní zpracování

Jako další budou srovnáni poplatníci, kteří pobírají minimální mzdu a jejich zdanění. Tato problematika bude poněkud složitější vzhledem k neexistenci minimální mzdy ve Finsku.

4.3 Poplatníci s minimální mzdou

Jak bylo uvedeno v předchozím textu, minimální mzda není ve Finsku stanovena zákonem, je upravena jen v rámci kolektivních smluv. Pro určení minimální mzdy ve Finsku bude použita parita kupní síly.

Jak bylo uvedeno dříve, průměrná mzda v České republice za rok 2013 byla 301 536 Kč/rok. Průměrná mzda ve Finsku, přepočítaná pro rok 2013, činila 41 685,39 € za rok.

Minimální mzda v České republice byla stanovena pravidly stanovenými ve východiscích.

$$8\,500 \times 12 = 102\,000 \text{ Kč}$$

Pomocí parity kupní síly bude proveden výpočet minimální mzdy ve Finsku.

$$\text{reálný měnový kurz} = 27,425 \times \frac{41\,685,39}{301\,536} = 3,79$$

$$3,79 = 27,425 \times \frac{P}{102\,000}$$

P je v tomto případě 14 096 €. Tato hodnota bude pro další výpočty uvažována jako minimální mzda ve Finsku.

4.3.1 Poplatníci s minimální mzdou v České republice

Jako první bude opět proveden výpočet daňové povinnosti v České republice. Příjem byl stanoven jako 102 000 Kč/rok. Tento příjem bude nejdříve navýšen o sociální a zdravotní pojištění hrazené zaměstnavatelem za zaměstnance.

$$102\,000 \times 1,34 = 136\,680 \text{ Kč}$$

Dalším krokem je zaokrouhlení na celé stokoruny dolů – 136 600 Kč – a následný výpočet daně.

$$136\,600 \times 0,15 = 20\,490 \text{ Kč}$$

Po uplatnění slevy na poplatníka je výsledná daňová povinnost nula.

4.3.2 Poplatníci s minimální mzdou ve Finsku

Tato část bude věnována výpočtu daňové povinnosti při minimální mzdě ve Finsku. Tato výše mzdy spadá do kategorie 0 – 16 099 €, která má sazbu daně 0 %. Ve Finsku tedy bude daňová povinnost nulová.

4.3.3 Srovnání poplatníků s minimální mzdou

Jelikož po uplatnění slevy na poplatníka vychází v České republice výsledná daňová povinnost nulová a ve Finsku se tato daňová povinnost rovná nule, není nutné srovnání přes efektivní sazbu daně.

V České republice je však z tohoto příjmu odvedeno sociální a zdravotní pojištění.

$$102\,000 \times 0,045 = 4\,590 \text{ Kč}$$

$$102\,000 \times 0,065 = 6\,630 \text{ Kč}$$

Ve Finsku však není placena žádná daň či jiné poplatky, jediným výpočtem zde tedy může být ETR 2 pro Českou republiku.

$$\frac{11\,220}{102\,000} = 0,11$$

V další části bude provedeno srovnání poplatníků, kteří mají příjem spadající do druhého finského daňového pásma.

4.4 Poplatníci ve druhém finském daňovém pásmu

Příjem, který splňuje tuto podmínku, musí být v rozmezí 16 100 – 23 900 €. Pro tento výpočet tedy bude stanoven příjem ve Finsku 20 000 €, jelikož je přesně uprostřed toho-

to rozmezí. Pro nalezení srovnávané částky příjmu v České republice použijeme opět paritu kupní síly a průměrnou mzdu.

$$3,79 = 27,425 \times \frac{20\,000}{P}$$

P, tedy mzda v České republice odpovídající mzdě v kategorii druhého daňového pásma ve Finsku, bude v tomto případě 144 722,96 Kč.

4.4.1 Poplatníci České republika - příjem ve druhém finském daňovém pásmu

Pro výpočet daňové povinnosti v České republice byl stanoven příjem 144 722,96 Kč. Z něj bude určena superhrubá mzda.

$$144\,722,96 \times 1,34 = 193\,928,77 \text{ Kč}$$

Ze zaokrouhlené superhrubé mzdy bude dále vypočítána daň.

$$193\,900 \times 0,15 = 29\,085 \text{ Kč}$$

Po odečtení slevy na poplatníka je výsledná daňová povinnost 4 245 Kč.

4.4.2 Poplatníci Finska - příjem ve druhém finském daňovém pásmu

Nyní bude opět proveden výpočet daňové povinnosti pro finského poplatníka. V tomto případě jde o příjem ve druhém finském daňovém pásmu, přesněji v jeho středu. Tzv. daň z nižší částky je v tomto případě ve výši 8 €. Daňová sazba pro toto rozmezí je ve Finsku ve výši 6,5 %.

Daň z rozdílu od nižšího hraničního příjmu bude spočítána jako rozdíl mezi příjmem a hranicí 16 100 €. Tento rozdíl bude dále vynásoben daňovou sazbou.

$$(20\,000 - 16\,100) \times 0,065 = 253,5 \text{ €}$$

Z tohoto příjmu budeme muset vypočítat zaměstnanecký důchodový příspěvek.

$$20\,000 \times 0,0515 = 1\,030 \text{ €}$$

Dalším poplatkem, který bude z tohoto příjmu odveden, je pojištění pro případ nezaměstnanosti.

$$20\,000 \times 0,006 = 120 \text{ €}$$

Dalším poplatkem bude opět komunální daň ve výši 3 560 EUR.

Nyní musíme provést součet všech daňových povinností Finského poplatníka daně z příjmů.

$$120 + 1\,030 + 253,5 + 8 + 3\,560 - 970 = 4\,001,5 \text{ €}$$

Výsledná daňová povinnost Finského poplatníka je tedy 4 001,5 €.

V následující kapitole bude provedeno srovnání poplatníků této příjmové skupiny.

4.4.3 Srovnání poplatníků s příjmem ve druhém finském daňovém pásmu

Nejprve bude opět proveden výpočet sociálního a zdravotního pojištění pro účely efektivní daňové sazby se sociálním a zdravotním pojištěním.

$$144\,722,96 \times 0,045 = 6\,513 \text{ Kč}$$

$$144\,722,96 \times 0,065 = 9\,407 \text{ Kč}$$

V Tabulce 9 je zobrazeno porovnání poplatníků s příjmem ve druhém finském daňovém pásmu. Toto porovnání bude provedeno pomocí efektivní daňové sazby. Jak je z výsledků patrné, i zde je zdanění finského poplatníka výrazně vyšší než v České republice. Větší rozdíl opět vykazují výsledky u ETR 1, který je až šestinásobně větší.

Tabulka 9: Srovnání poplatníků s příjmem ve druhém finském daňovém pásmu¹¹⁹

	Česká republika	Finsko
příjem (průměrná mzda/rok)	144 722,96 Kč	20 000 €

¹¹⁹ Vlastní zpracování

	Česká republika	Finsko
výsledná daňová povinnost pro ETR 1	4 245 Kč	2 851,5 €
výsledná daňová povinnost pro ETR 2	20 165 Kč	4 001,5 €
ETR 1	$\frac{4\,245}{144\,722,96} = 0,0293$	$\frac{2\,851,5}{20\,000} = 0,1426$
ETR 2	$\frac{20\,165}{144\,722,96} = 0,1393$	$\frac{4\,001,5}{20\,000} = 0,2$

V následující kapitole bude provedeno srovnání dalšího daňového pásma 23 900 – 39 100 EUR.

4.5 Poplatníci ve třetím finském daňovém pásmu

Nyní bude proveden výpočet daňové povinnosti u příjmu, který musí být v rozmezí 23 900 – 39 100 €. Pro tento výpočet tedy bude stanoven opět příjem přesně uprostřed tohoto rozmezí a to 31 500 €. Pro dosažení srovnávané částky příjmu v České republice použijeme opět paritu kupní síly a průměrnou mzdu.

$$3,79 = 27,425 \times \frac{31\,500}{P}$$

P, tedy mzda v České republice pro tuto kategorii příjmu, bude v tomto případě 227 938,65 Kč.

4.5.1 Poplatníci České republika - příjem ve třetím finském daňovém pásmu

Jako první bude příjem vynásoben sociálním a zdravotním pojištěním

$$227\,938,65 \times 1,34 = 305\,437,79 \text{ Kč}$$

Dále bude příjem zaokrouhlen na celé sto koruny dolů, tedy na 305 400 Kč.

Z této částky bude dále vypočítána daň.

$$305\,400 \times 0,15 = 45\,810 \text{ Kč}$$

Po odečtení slevy na poplatníka je výsledná daňová povinnost 20 970 Kč.

4.5.2 Poplatníci Finska - příjem ve třetím finském daňovém pásmu

Jako další bude proveden výpočet daňové povinnosti pro finského poplatníka. Daň z nižší částky je v tomto případě ve výši 515 €. Daňová sazba pro toto rozmezí je ve Finsku ve výši 17,5 %.

Daň z rozdílu od nižšího hraničního příjmu bude spočítána rozdílem mezi příjmem a hranicí 23 900 €, který bude vynásoben daňovou sazbou.

$$(31\,500 - 23\,900) \times 0,175 = 1\,330 \text{ €}$$

Dále bude vypočítán zaměstnanecký důchodový příspěvek.

$$31\,500 \times 0,0515 = 1\,622,25 \text{ €}$$

Dalším poplatkem je pojištění pro případ nezaměstnanosti.

$$31\,500 \times 0,006 = 189 \text{ €}$$

Dále bude vypočítána opět komunální daň.

$$31\,500 \times 0,178 = 5\,607 \text{ €}$$

Nyní bude proveden součet všech daňových povinností Finského poplatníka daně z příjmů.

$$1\,330 + 515 + 1\,622,25 + 189 + 5\,607 - 970 = 8\,293,25 \text{ €}$$

Výsledná daňová povinnost Finského poplatníka je tedy 8 293,25 €.

V následující kapitole bude provedeno srovnání poplatníků této příjmové skupiny.

4.5.3 Srovnání poplatníků s příjmem ve třetím finském daňovém pásmu

Pro účely výpočtu ETR 2 bude opět proveden dopočet sociálního a zdravotního pojištění.

$$227\,938,65 \times 0,045 = 10\,258 \text{ Kč}$$

$$227\,938,65 \times 0,065 = 14\,816 \text{ Kč}$$

V Tabulce 10 je zobrazeno porovnání poplatníků s příjmem ve třetím finském daňovém pásmu. Toto porovnání bude provedeno pomocí efektivní daňové sazby. Jak je z výsledků patrné, i zde je zdanění finského poplatníka výrazně vyšší než v České republice. Rozdíl je sice stále vyšší (více než dvojnásobně), ale oproti rozdílu u poplatníků s příjmem ve druhém finském daňovém pásmu se rozdíl mezi zdaněním rapidně snížil.

Tabulka 10: Srovnání poplatníků s příjmem ve třetím finském daňovém pásmu¹²⁰

	Česká republika	Finsko
příjem (průměrná mzda/rok)	227 938,65 Kč	31 500 €
výsledná daňová povinnost pro ETR 1	20 970Kč	6 482 €
výsledná daňová povinnost pro ETR 2	46 044 Kč	8 293,25 €
ETR 1	$\frac{20\,970}{227\,938,65} = 0,092$	$\frac{6\,482}{31\,500} = 0,2058$
ETR 2	$\frac{46\,044}{227\,938,65} = 0,202$	$\frac{8\,293,25}{31\,500} = 0,2633$

Příjem odpovídající čtvrtému daňovému pásmu byl uveden dříve, odpovídala mu průměrná mzda. Proto bude v následující kapitole provedeno srovnání daňového pásma 70 300 – 100 000 €.

4.6 Poplatníci s nadprůměrnou mzdou

Za další srovnávaný příjem bude zvolen příjem, který bude v rozmezí hranice pro druhou nejvyšší kategorii zdanění. Toto rozmezí činí 70 300 – 100 000 €. Pro toto rozmezí platí daňová sazba 29,75 %.

Ve středu tohoto pole je částka 85 150 €, pro zjednodušení výpočtu bude použita částka 85 000 €. Nyní bude opět použita parita kupní síly, aby bylo dosaženo srovnatelnosti příjmů.

¹²⁰ Vlastní zpracování

$$3,79 = 27,425 \times \frac{85\,000}{P}$$

Naší hodnotou P , tedy nadprůměrným příjmem v České republice, je částka 615 072,56 Kč.

4.6.1 Poplatníci s nadprůměrnou mzdou v České republice

Stejně jako u předchozích výpočtů i zde bude nejdříve popsán postup výpočtu daňové povinnosti u poplatníka v České republice.

Nejdříve vypočítáme zvýšení příjmu o 34%, po němž bude základ daně činit 824 197,23 Kč.

Stejně jako u průměrné mzdy musíme zaokrouhlit částku na celá sta korun dolů – 824 100 Kč – a z této částky vypočítáme daň.

$$0,15 \times 824\,100 = 123\,615 \text{ Kč}$$

Od této částky odečteme dále slevu na poplatníka.

$$123\,615 - 24\,840 = 98\,775 \text{ Kč}$$

Výsledná daňová povinnost poplatníka v České republice je tedy 98 775 Kč.

4.6.2 Poplatníci s nadprůměrnou mzdou ve Finsku

Pro výpočet daňové povinnosti ve Finsku bude tedy použita částka 85 000 €. Tato částka spadá do pole 70 300 – 100 000 €. Pro toto rozmezí platí daňová sazba 29,75 %.

$$(85\,000 - 70\,300) \times 0,2975 = 4\,373,25 \text{ €}$$

Daň z nižší částky je 9 883 €.

Z příjmu budeme muset vypočítat zaměstnanecký důchodový příspěvek.

$$85\,000 \times 0,0515 = 4\,377,5 \text{ €}$$

Dalším poplatkem, který bude z tohoto příjmu odveden, je pojištění pro případ nezaměstnanosti.

$$85\,000 \times 0,006 = 510 \text{ €}$$

Jako poslední bude opět vypočtena komunální daň z příjmů.

$$85\,000 \times 0,178 = 15\,130 \text{ €}$$

Celková daňová povinnost poplatníka ve Finsku tedy činí:

$$510 + 4\,377,5 + 9\,883 + 4\,373,25 + 15\,130 - 970 = 33\,303,75 \text{ €}$$

4.6.3 Srovnání zdanění poplatníků s nadprůměrnou mzdou

Nejdříve bude proveden dopočet sociálního a zdravotního pojištění pro ETR 2.

$$615\,072,56 \times 0,045 = 27\,679 \text{ Kč}$$

$$615\,072,56 \times 0,065 = 39\,980 \text{ Kč}$$

V Tabulce 11 je opět zobrazeno srovnání změny za pomoci efektivní daňové sazby. Je zde vidět, že pro tuto příjmovou skupinu je zdanění ve Finsku více než dvojnásobné oproti zdanění v České republice u ETR 1. Snížení rozdílu však ustupuje a začíná se objevovat mírné zvětšení rozdílu u ETR 2.

Tabulka 11: Srovnání - mzda vyšší než průměrná mzda ¹²¹

	Česká republika	Finsko
příjem (průměrná mzda/rok)	615 072,56 Kč	85 000 €
výsledná daňová povinnost pro ETR 1	98 775 Kč	28 416,25 €
výsledná daňová povinnost pro ETR 2	166 434 Kč	33 303,75 €
ETR 1	$\frac{98\,775}{615\,072,56} = 0,1606$	$\frac{28\,416,25}{85\,000} = 0,3343$

¹²¹ Vlastní zpracování

	Česká republika	Finsko
ETR 2	$\frac{166\,434}{615\,072,56} = 0,2706$	$\frac{33\,303,75}{85\,000} = 0,3918$

Jako poslední bude proveden výpočet nadprůměrné mzdy s Finskou nejvyšší sazbou zdanění.

4.7 Poplatníci s nadprůměrnou mzdou – nejvyšší finská daňová sazba

Příjem, který spadá do nejvyšší finské daňové sazby, musí být vyšší než 100 000 €. Pro tento výpočet tedy bude stanoven příjem ve Finsku 105 000 €. Nelze totiž předpokládat, že by bylo velké množství poplatníků, kteří by mohli dosáhnout výrazně vyššího příjmu. Pro dosažení srovnávané částky příjmu v České republice použijeme opět paritu kupní síly a průměrnou mzdu.

$$3,79 = 27,425 \times \frac{105\,000}{P}$$

P, tedy mzda odpovídající nejvyššímu finskému daňovému pásmu, bude v tomto případě pro Českou republiku 759 795,51 Kč.

4.7.1 Poplatníci s nadprůměrnou mzdou pro nejvyšší daňovou sazbu ve Finsku v České republice

Nyní bude opět nejdříve proveden výpočet zdanění tohoto příjmu v České republice. Příjem musí být před zaokrouhlením na celé stokoruny dolů navýšen o sociální a zdravotní pojištění.

$$759\,795,51 \times 1,34 = 1\,018\,125,98$$

Tuto částku tedy zaokrouhlíme na 1 018 100 Kč. Nyní může být zdaněn.

$$0,15 \times 1\,018\,100 = 152\,715 \text{ Kč}$$

Od této částky bude opět odečtena sleva na poplatníka 24 840 Kč a výsledná daňová povinnost bude tudíž činit 127 875 Kč.

4.7.2 Poplatníci s nadprůměrnou mzdou pro nejvyšší daňovou sazbu ve Finsku ve Finsku

Nyní bude opět proveden výpočet daňové povinnosti pro finského poplatníka, tentokrát z příjmu ve výši 105 000 €. Tzv. daň z nižší částky je v tomto případě ve výši 18 718,75 €. Daňová sazba od hranice 100 000 € je ve Finsku ve výši 31,75 %.

Daň z rozdílu od nižšího hraničního příjmu bude spočítána rozdílem mezi příjmem a hranicí 100 000 €. Tento rozdíl bude dále vynásoben daňovou sazbou.

$$(105\,000 - 100\,000) \times 0,3175 = 1\,587,5 \text{ €}$$

Z tohoto příjmu budeme muset vypočítat zaměstnanecký důchodový příspěvek.

$$105\,000 \times 0,0515 = 5\,407,5 \text{ €}$$

Dalším poplatkem, který bude z tohoto příjmu odveden, je pojištění pro případ nezaměstnanosti.

$$105\,000 \times 0,006 = 630 \text{ €}$$

Jako poslední z daní a poplatků placených z příjmů finského poplatníka bude vypočítána komunální daň z příjmu.

$$105\,000 \times 0,178 = 18\,690 \text{ €}$$

Nyní budou sečteny všechny daňové povinnosti Finského poplatníka daně z příjmů.

$$18\,718,75 + 1\,587,5 + 5\,407,5 + 630 + 18\,690 - 970 = 44\,063,75 \text{ €}$$

Výsledná daňová povinnost Finského poplatníka je tedy 44 063,75 €.

V následující kapitole bude provedeno srovnání poplatníků této příjmové skupiny.

4.7.3 Srovnání poplatníků s nadprůměrnou mzdou pro nejvyšší daňovou sazbu ve Finsku

I u této příjmové skupiny bude proveden výpočet sociálního a zdravotního pojištění pro ETR 2.

$$759\,795,51 \times 0,045 = 34\,191\text{Kč}$$

$$759\,795,51 \times 0,065 = 49\,387\text{Kč}$$

Pro porovnání, o kolik se zvýšila oproti původnímu nadprůměrnému příjmu výsledná daňová povinnost, je sestavena Tabulka 12. Jako první jsou v ní uvedeny hodnoty příjmu, který spadá do druhého nejvyššího zdaňovacího pásma, tj. příjmy mezi 70 300 € – 100 000 €. Dále je zde uvedena výsledná daňová povinnost poplatníka v jednotlivých zemích. Porovnáním ETR 2 vidíme, že rozdíly v efektivní daňové sazbě se sociálním a zdravotním pojištěním se dále postupně prohlubují, zatímco ETR 1 zůstávají na podobných hodnotách jako dříve.

Tabulka 12: Srovnání poplatníků s příjmem v nejvyšším finském daňovém pásmu¹²²

	Česká republika	Finsko
příjem (průměrná mzda/rok)	759 795,51 Kč	105 000 €
výsledná daňová povinnost pro ETR 1	127 875 Kč	38 026,25 €
výsledná daňová povinnost pro ETR 2	211 453 Kč	44 063,75 €
ETR 1	$\frac{127\,875}{759\,795,51} = 0,1683$	$\frac{38\,026,25}{105\,000} = 0,3622$
ETR 2	$\frac{211\,453}{759\,795,51} = 0,2783$	$\frac{44\,063,75}{105\,000} = 0,4197$

V další části této diplomové práce budou shrnuty výsledky výpočtů z praktické části této práce.

4.8 Shrnutí

V Tabulce 13 jsou zobrazeny výsledky výpočtů z předchozích kapitol praktické části. Data pro Českou republiku jsou zde uvedena v českých korunách a data týkající se Finska jsou uvedena v eurech.

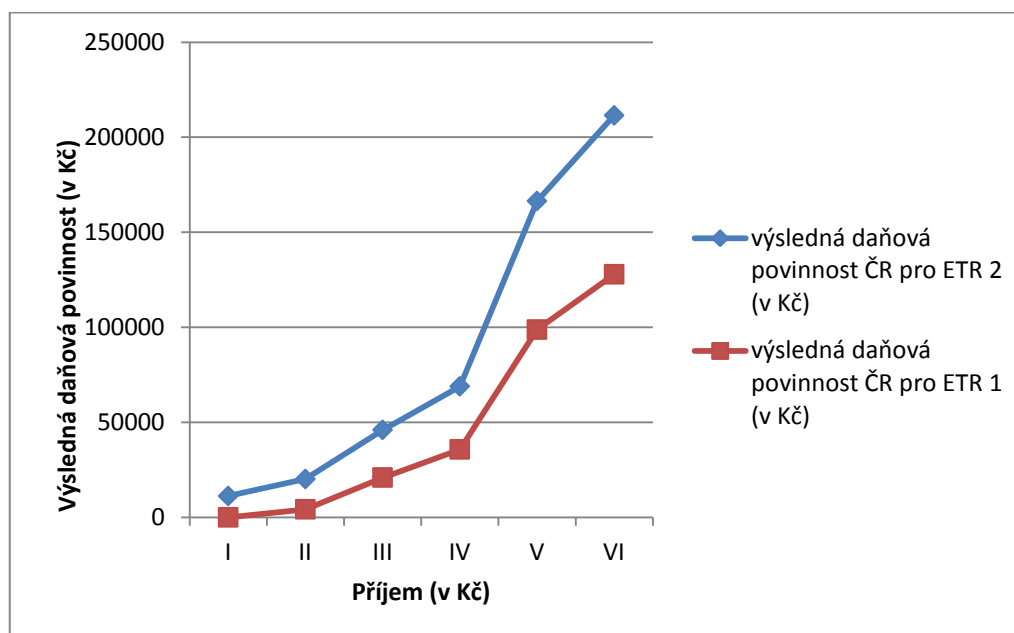
¹²² Vlastní zpracování

Tabulka 13: Shrnutí praktické části ¹²³

	minimální mzda	příjem ve druhém finském daňovém pásmu	příjem ve třetím finském daňovém pásmu	průměrná mzda (čtvrté daňové pásmo)	poplatníci s nadprůměrnou mzdou (páté pásmo)	poplatníci v nejvyšším finském daňovém pásmu
<i>příjem (příjmová skupina)</i>	<i>I</i>	<i>II</i>	<i>III</i>	<i>IV</i>	<i>V</i>	<i>VI</i>
příjem Česká republika (v Kč)	102 000	144 722,96	227 938,65	301 536	615 072,56	759 795,51
příjem Finsko (v EUR)	14 096	20 000	31 500	41 685,39	85 000	105 000
výsledná daňová povinnost ČR pro ETR 1 (v Kč)	0	4 245	20 970	35 760	98 775	127 875
výsledná daňová povinnost ČR pro ETR 2 (v Kč)	11220	20 165	46 044	68 930	166 434	211 453
výsledná daňová povinnost Finsko pro ETR 1 (v EUR)	0	2 852	6 482,00	10 180,86	28 416	38 026
výsledná daňová povinnost Finsko pro ETR 2 (v EUR)	0	4 001,30	8 293,25	12 577,77	33 303,75	44 063,75
ETR 1 ČR	0	0,0293	0,092	0,1186	0,1606	0,1683
ETR 2 ČR	0,11	0,1393	0,202	0,2286	0,2706	0,2783
ETR 1 Finsko	0	0,1426	0,2058	0,2442	0,3343	0,3622
ETR 2 Finsko	0	0,2	0,2633	0,3017	0,3918	0,4197

¹²³ Vlastní zpracování

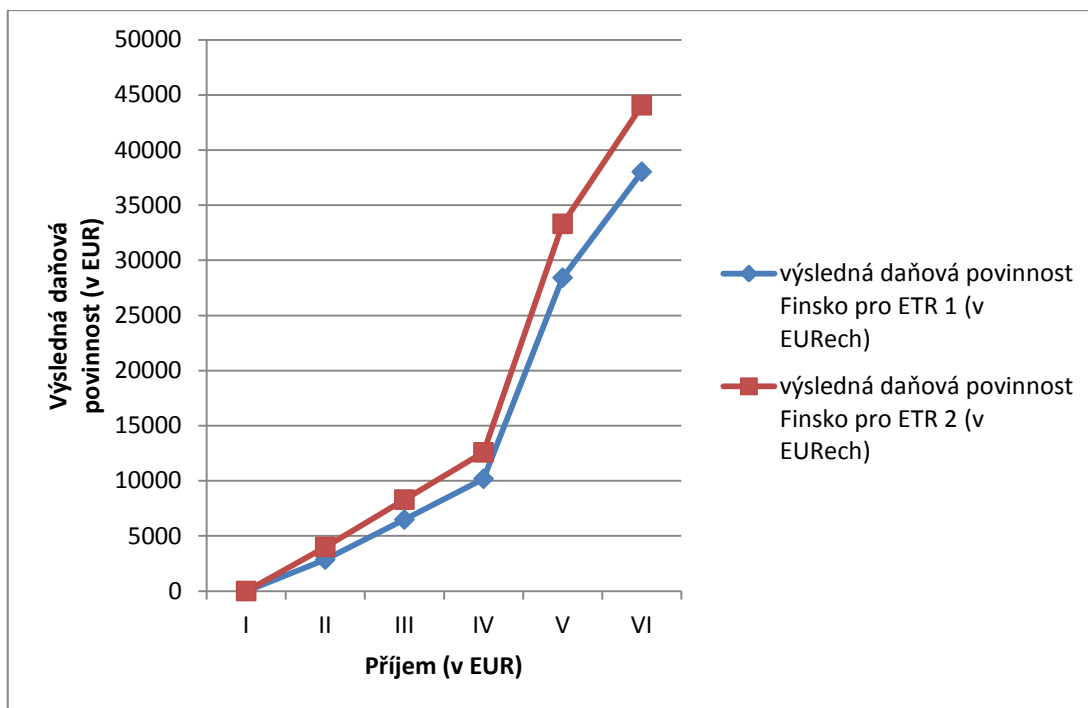
V Grafu 1 je zobrazena výsledná daňová povinnost v České republice pro ETR 1 a ETR 2. Jak můžeme pozorovat, u minimální mzdy a příjmu, který spadá do druhého finského daňového pásma, je rozdíl menší oproti rozdílům u dalších kategorií příjmů.

Graf 1: Zobrazení výsledné daňové povinnosti pro ETR 1 a ETR 2 v České republice¹²⁴

Na Grafu 2 je zobrazena výsledná daňová povinnost pro ETR 1 a ETR 2 ve Finsku. Jak je vidět, rozdíl u příjmů v dvou nejvyšších příjmových skupinách je menší než rozdíl v České republice. Mírně menší je rozdíl u druhého příjmového finského daňového pásma. Celkově je zde mezi výslednými daňovými povinnostmi menší rozpětí.

¹²⁴ Vlastní zpracování

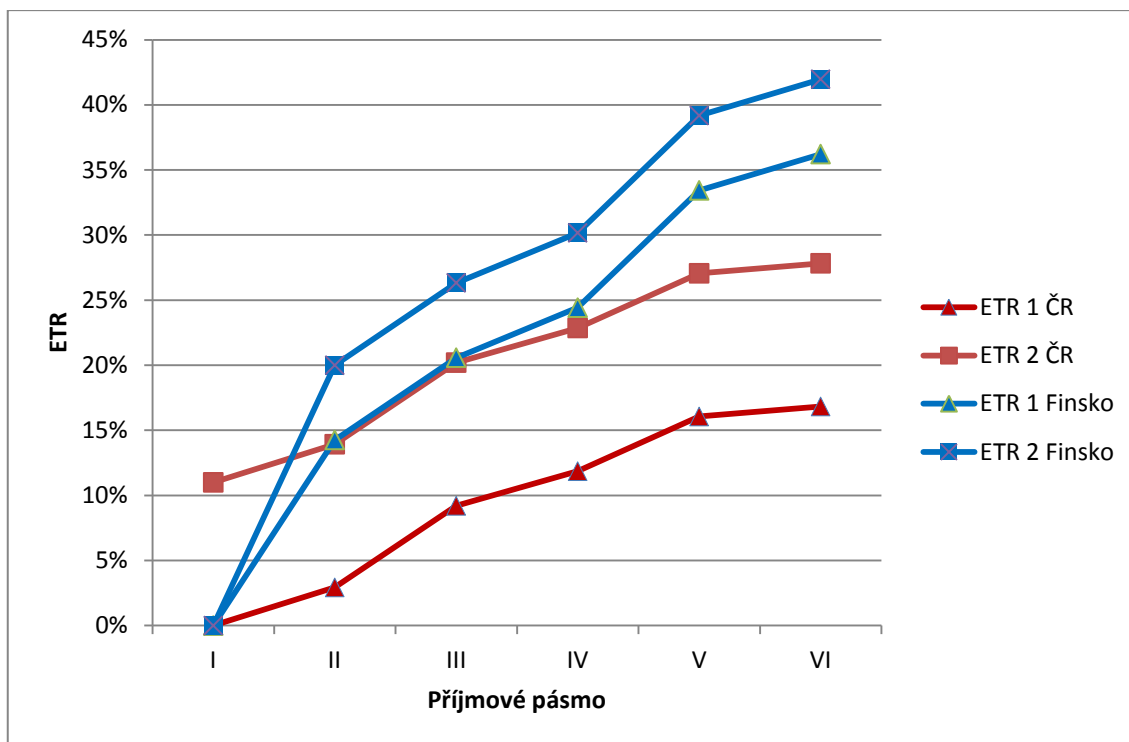

Graf 2: Srovnání výsledné daňové povinnosti pro ETR 1 a ETR 2 ve Finsku¹²⁵

V Grafu 3 jsou zobrazeny hodnoty ETR 1 a ETR 2 pro Českou republiku a Finsko. Celkově je vidět větší rozdíl mezi ETR 1 a ETR 2 v České republice a nižší rozdíl ve Finsku. Z grafu je také vidět, že v České republice je sociální a zdravotní pojištění (rozdíl mezi ETR 1 a ETR 2) u všech příjmových skupin fixní - 11 %. Ve Finsku je rozdíl mezi ETR 1 a ETR 2 také fixní, kromě nejnižší kategorie příjmů do 16 099 €, kdy žádnou daň ani jiný poplatek poplatník neodvádí.

Dále je viditelný nárůst rozdílu mezi ETR ve Finsku oproti České republice u posledních dvou příjmových skupin. Rozdíl mezi ETR v České republice a ve Finsku u čtvrté příjmové skupiny, kterou zde reprezentuje průměrná mzda, je zhruba 11%. U dalších dvou skupin tento rozdíl stoupne až na 17 %.

¹²⁵ Vlastní zpracování

Graf 3: Srovnání ETR 1 a ETR 2 v obou zemích¹²⁶

4.9 Doporučení

4.9.1 Doporučení pro povinnosti poplatníka při vycestování do Finska

Pokud se fyzická osoba rozhodne vycestovat do Finska, měla by se držet určitého postupu. Platí zde následující pravidla a povinnosti.

Pokud poplatník ví, že ve Finsku nestráví dobu delší než 3 měsíce, nemusí si vyřídit vízum. Pokud ve Finsku bude déle než 3 měsíce, měl by si vyřídit vízum už v domovském státě. Záměr odcestovat na další dobu (tudíž i změnu adresy apod.) je nutné oznámit potřebným institucím, např. zdravotní pojišťovně, správě sociálního zabezpečení, zaměstnavateli/školskému zařízení, lékařům, dodavatelům (např. energií), majiteli domova atd. V případě nezaměstnanosti je potřeba nahlásit odjezd i úřadu práce, při zasílání důchodu správě sociálního zabezpečení a v případě podnikání živnostenskému a finančnímu úřadu.

¹²⁶ Vlastní zpracování

Před odjezdem za studiem je nutné včas podat přihlášku a případně další podstatné údaje – informace na www.studyinfinland.fi. Pro odjezd za prací není potřeba pracovní vízum.

Dále je nutné zajistit si uznání či alespoň informace o uznání kvalifikace. O uznání může pomoci rozhodnout Finský výbor pro vzdělání (*The Finish National Board of Education = FNBE*).

Minimální znalost Finštiny je nutná, lze se ale dorozumět i s anglickým jazykem. Pro pracovní trh ve Finsku byly zřízeny personální a náborové společnosti a webové portály, které se zabývají inzercí volných pracovních míst, např. úřad práce www.mol.fi, Evropský portál pracovní mobility eures.europa.eu.

Nyní následuje soubor informací, které budou pro poplatníka užitečné při pobytu ve Finsku.

Při pobytu ve Finsku delším než 3 měsíce je nutno se přihlásit na místně příslušné policejní stanici. Při nahlášení na policejní stanici je potřeba doložit:

- formulář Registration of right of residence (ke stažení na www.poliisi.fi),
- doklad o totožnosti (pas či občanský průkaz),
- v případě zaměstnání potvrzení o zaměstnání, v případě studia potvrzení o studiu,
- zdravotní pojištění,
- informace od zaměstnavatele o délce pracovního kontraktu,
- informace o finančních prostředcích k pobytu a
- fotografii.

Poplatek za přihlášení je 47 €. Při vyslání do Finska je třeba předat zástupci vysílajícího podniku před zahájením práce vyslaného pracovníka písemně tyto doklady:

- EHIC – evropská karta zdravotního pojištění,
- identifikační doklad,
- identifikační údaje o vysílajícím podniku a údaje o odpovědné osobě ve státě, kde má vysílající podnik sídlo,

- informace o pracovních podmínkách uplatňovaných v pracovní smlouvě vyslaného pracovníka,
- objasnění práva na vykonávání činnosti (služby) vyslaného pracovníka.

U uvedených dokladů není třeba překlad.

Tento výčet není úplný. Tvoří však základní soubor informací pro poplatníka, který chce do Finska odcestovat.

V následujícím textu budou doporučení pro oblast daní.

4.9.2 Doporučení pro oblast daní

Zdanění mezinárodních příjmů je v České republice spojeno s § 38f (4) zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, který říká, že „*Příjmy ze závislé činnosti vykonávané ve státě, s nímž Česká republika uzavřela smlouvu o zamezení dvojího zdanění, plynoucí poplatníkům, uvedeným v § 2 odst. 2 od zaměstnavatele, který je daňovým rezidentem státu, kde je taková činnost vykonávána, nebo od zaměstnavatele, který je poplatníkem uvedeným v § 2 nebo v § 17, a příjmy ze závislé činnosti pro takového zaměstnavatele jdou k tíži stále provozovny umístěné ve státě, s nímž Česká republika uzavřela smlouvu o zamezení dvojího zdanění, se v České republice vyjímají ze zdanění za předpokladu, že uvedené příjmy byly ve státě zdroje zdaněny. Z ostatního příjmu poplatníka se vypočte daň sazbou daně zjištěnou ze základu daně nesníženého o tyto vyjmuté příjmy ze zdrojů v zahraničí. V případě, že je to pro poplatníka výhodnější, použije se i u těchto příjmů ustanovení odstavce 1.*”¹²⁷ Smlouva o zamezení dvojího zdanění stanovuje aplikaci metody zápočtu, nicméně s ohledem na výše uvedený paragraf při splnění podmínek v něm stanovených má poplatník možnost aplikovat místo metody zápočtu metodu vynětí s výhradou progresu. Ta se díky jednotné sazbě v České republice bude chovat jako metoda úplného vynětí. Poplatník by na tento fakt měl vzít ohled při vyplňování daňového přiznání z příjmů fyzických osob v České republice. Může zvolit jak aplikační přednost mezinárodního práva, či dodržet český zákon. Obvykle

---

¹²⁷ Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů

by měl poplatník zvolit tu metodu, která je pro něj výhodnější. Pro poplatníka – rezidenta – je tedy důležité při zdaňování celosvětových příjmů zvolit metodu, která jeho daňovou zátěž vhodně optimalizuje. Pro převedení je obvykle používán jednotný kurz každoročně zveřejňovaný ve Finančním zpravodaji Ministerstva financí.

Poplatník by si tedy měl zajistit, aby při ukončení práce ve Finsku obdržel formulář, kterým bude potvrzeno jeho zaměstnání ve Finsku (obdobu českého zápočtového listu). Je důležité mít potvrzeno i platby do finského systému sociálního pojištění pro návrat do České republiky, aby měl tuto účast poplatník čím doložit a nepřišel o různé podpory či příspěvky.

Poplatník, který ve Finsku spadá do úrovně příjmu do 70 300 €, by neměl tolik pocítit rozdíl zdanění mezi Českou republikou a Finskem, které je v těchto daňových pásech do 7 %. V uvedených modelových příkladech bylo počítáno jen se základní slevou na poplatníka. Finský daňový systém však poskytuje poplatníkům mnohem více slev či zvýhodnění, je dobré se s nimi tedy seznámit pro lepší optimalizaci daňové povinnosti.

Poplatník, který je nad úrovní 70 300 €, by měl víc zvážit vycestování za prací do Finska, jelikož rozdíl ve zdanění může mít více než 12 %.

Pokud chce poplatník zůstat rezidentem České republiky, měl by si také dát pozor, aby splňoval všechny podmínky stanovené smlouvou o zamezení dvojího zdanění mezi Českou republikou a Finskem. Podmínky jsou následující:

- a) pokud se příjemce zdržuje v druhém státě po jedno nebo více období, která nepřesáhnou v úhrnu 183 dní opět v jakémkoli období trvajícím 12 měsíců,
- b) pokud se jedná o odměny vyplácené zaměstnavatelem nebo za zaměstnavatele, který není rezidentem v druhém státě,
- c) nebo odměny nejdou k tíži stálé provozovně nebo stálé základně, které má zaměstnavatel v druhém státě.¹²⁸

---

¹²⁸ Smlouva mezi Českou republikou a Finskou republikou o zamezení dvojího zdanění a zabránění daňového úniku v oboru daní z příjmu článek 15

ZÁVĚR

Při srovnání podmínek v České republice a ve Finsku se ukázalo, že ačkoliv Česká republika má větší potenciál v rozloze využitelného území i počtu obyvatel, podmínky pro podnikání jsou lepší ve Finsku. Finsko se totiž objevuje na rozdíl od České republiky na předních místech v řadě renomovaných ekonomických žebříčků. Určitou výhodu lze spatřit i v tom, že Finsko již přijalo Euro a pro některé investory může být tato skutečnost usnadněním oproti řešení problematiky kurzových rozdílů a převodů Eura vůči České koruně.

Pro fyzické osoby má Finsko výhodu ve snadné a stabilní legislativě. Oproti tomu může Česká republika nabídnout poplatníkům daně z příjmů jednotnou daň (daň není odváděna na více částí např. část povinnosti spojené s daní z příjmů není ponechána municipalitám a část není centralizovaná).

Největší odlišnosti obou zemí se projevily nejvíce při komparaci daně z příjmů fyzických osob. Jedním z největších rozdílů je jednotná daňová sazba v České republice a progresivní zdanění ve Finsku. Dalšími rozdíly jsou výši různých slev. Jedinou výjimkou je sleva na studenta, která je ve Finsku výrazně vyšší, je však spojena s tzv. univerzitním grantem. V České republice je jedinou podmínkou pro uplatnění této slevy věk. V obou zemích jsou podobné podmínky pro uplatnění darů, je zde stanovena určitá hranice minima a maxima. Odlišnost je zde jen v částce. Zatímco v České republice je maximem procentní část ze základu daně, ve Finsku je zde pevně daná částka. Podobné je to i u paušálních výdajů.

Na první pohled se může zdát, že progresivní daň ve Finsku, která se pohybuje v rozmezí 0 – 31,75 %, lze s daní v České republice ve výši 15 % jen těžko srovnávat. Jak lze však vidět v analytické a výpočtové části, vzhledem ke konstrukci výpočtu finské daňové povinnosti není rozdíl mezi výslednou daňovou povinností v České republice a ve Finsku velký. Jak bylo uvedeno v předchozím textu, poplatník tedy musí zvážit, zda zaplatí ve Finsku o necelých 6 % více, ale získá tím lepší životní podmínky a výrazně nižší administrativní zátěž než kdyby zůstal v České republice. Dle názoru autorky diplomové práce je tato daň zanedbatelná, podstatnou překážkou pro poplatníka by však mohla být nutná znalost finštiny, jelikož s pouhou angličtinou

ve Finsku při hledání práce nemá poplatník moc šancí uspět. Tyto doporučení se vztahují především na poplatníky, kteří spadají do první až čtvrté příjmové kategorie. U posledních dvou kategorií (pátá a šestá) už není rozdíl ve zdanění ve Finsku oproti České republice roven necelým šesti procentům - rozdíl je zde vyšší z důvodu vyšší daňové sazby. Lze tedy říct, že takový poplatník musí lépe zvážit svůj užitek ze změny prostředí.

Závěrem lze tedy říci, že stanovených cílů bylo dosaženo.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- 1) ATLAS. Kvůli penězům se do Finska nejezdí. *aktuálně.cz* [online] © 1999 – 2014 [cit. 2014-03-02]. Dostupné z: <http://aktualne.centrum.cz/zahranici/evropa/clanek.phtml?id=198389>
- 2) BRYCHTA, Ivan. *Meritum Daň z příjmů 2012*. 10. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2013. ISBN 978-80-7357-995-1
- 3) BUSINESSINFO. Daňový systém České republiky. *BusinessInfo.cz: Oficiální portál pro podnikání a export* [online]. [cit. 2013-11-30]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/danovy-system-ceske-republiky-3429.html>
- 4) BUSINESSINFO. Finsko: Ekonomická charakteristika země. *BusinessInfo.cz: Oficiální portál pro podnikání a export* [online] © 2013 [cit. 2013-11-28] Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/finsko-ekonomicka-charakteristika-zeme-17995.html>
- 5) BUSINESSINFO. Finsko: Finanční a daňový sektor. *BusinessInfo.cz: Oficiální portál pro podnikání a export* [online]. [cit. 2013-11-23]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/finsko-financni-a-danovy-sektor-17996.html>
- 6) BUSINESSINFO. Finsko: Obchodní a ekonomická spolupráce s ČR. *BusinessInfo.cz: Oficiální portál pro podnikání a export* [online]. © 2013 [cit. 2014-02-23]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/finsko-obchodni-a-ekonomicka-spoluprace-s-cr-17998.html>
- 7) CENTRE FOR INTERNATIONAL MOBILITY. During studies. *Study in Finland* [online] © 2013 [cit. 2014-02-22]. Dostupné z: http://www.studyinfinland.fi/living_in_finland/working/during_studies
- 8) ČESKÁ NÁRODNÍ BANKA. Kurzy devizového trhu. *Česká národní banka* [online]. © 2014 [cit. 2014-04-04]. Dostupné z: http://www.cnb.cz/cs/financni_trhy/devizovy_trh/kurzy_devizoveho_trhu/denni_kurz.jsp

- 9) ČESKÁ NÁRODNÍ BANKA. Srovnávací tabulka ratingového ohodnocení vybraných zemí. *www.cnb.cz* [online]. © 2013 [cit. 2013-12-02]. Dostupné z: http://www.cnb.cz/cs/o_cnb/mezinarodni_vztahy/rating/
- 10) ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. Evropský srovnávací program. *Český statistický úřad* [online]. © 2013 [cit. 2014-04-08]. Dostupné z: http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/evropsky_srovnavaci_program
- 11) ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. Míra nezaměstnanosti podle MPSV k 31. 12. 2012. *Český statistický úřad* [online] © 2013 [cit. 2013-11-28] Dostupné z: http://www.czso.cz/xk/redakce.nsf/i/mira_nezamestnanosti_podle_mpsv_k_31_12_2012
- 12) ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. Průměrné mzdy – 4. čtvrtletí 2013. *www.czso.cz*. [online]. © 2014 [cit. 2014-03-16]. Dostupné z: <http://www.czso.cz/csu/csu.nsf/informace/cpmz031114.docx>
- 13) ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. Průměrné mzdy – 4. čtvrtletí 2013. *www.czso.cz*. [online]. © 2014 [cit. 2014-04-04]. Dostupné z: <http://www.czso.cz/csu/csu.nsf/informace/cpmz031114.docx>
- 14) DEMOGRAFIE. Migrace. *Demografie.info* [online]. [cit. 2013-12-11]. Dostupné z: www.demografie.info/?cz_migrace
- 15) EU MEDIA. Finsko. *EU4YOU.cz* [online] © 2014 [cit. 2014-02-22]. Dostupné z: <http://www.euractiv.cz/eu4you/finsko>
- 16) EURES. Informace o pracovním trhu. *EURES The European Job Mobility Portal* [online] © 2014 [cit. 2014-03-02]. Dostupné z: <https://ec.europa.eu/eures/main.jsp?catId=2597&lmi=Y&acro=lmi&lang=cs&recordLang=en&parentId=&countryId=FI&regionId=FI0&nuts2Code=null&nuts3Code=null&mode=text&regionName=N%C3%A1rodn%C3%AD%20%C3%9Arove%C5%88>
- 17) EUROSKOP. Finsko. *Euroskop.cz* [online]. [cit. 2014-03-25]. Dostupné z: <https://www.euroskop.cz/522/sekce/finsko/>
- 18) EUROSKOP. Sociální pojištění migrujících osob. *Euroskop* [online]. © 2014 [cit. 2014-03-09]. Dostupné z: <https://www.euroskop.cz/727/sekce/socialni-pojisteni-migrujicich-osob/>

- 19) EUROSKOP. Volný pohyb osob. *Euroskop.cz* [online]. [cit. 2013-10-25]. Dostupné z: <https://www.euroskop.cz/8736/sekce/volny-pohyb-osob/>
- 20) EUROSKOP. Volný pohyb osob. *Euroskop.cz* [online]. [cit. 2013-10-25]. Dostupné z: <https://www.euroskop.cz/8736/sekce/volny-pohyb-osob/>
- 21) EUROSTAT. Statistics Explained. <http://epp.eurostat.ec.europa.eu> [online]. ©2012 [cit. 2013-10-27]. Dostupné z: http://epp.eurostat.ec.europa.eu/statistics_explained/index.php/Migration_and_migrant_population_statistics/cs
- 22) EUROSTAT. Statistika migrace a migrující populace. http://epp.eurostat.ec.europa.eu/statistics_explained/index.php/Main_Page/cs [online]. [cit. 2013-10-25]. Dostupné z: http://epp.eurostat.ec.europa.eu/statistics_explained/index.php/Migration_and_migrant_population_statistics/cs
- 23) EUROSTAT. Statistics explained. European commission: Eurostat [online]. ©2013 [cit. 2014-04-01]. Dostupné z: http://epp.eurostat.ec.europa.eu/statistics_explained/index.php/Migration_and_migrant_population_statistics
- 24) EVROPSKÁ UNIE. Hledání práce v zahraničí, daně. <http://europa.eu> [online]. [cit. 2013-10-20]. Dostupné z: http://europa.eu/youreurope/citizens/work/job-search/taxes/index_cs.htm
- 25) FINANČNÍ SPRÁVA. Celkový počet čísel jednacích spojených s výměnou informací. www.financnisprava.cz [online]. [cit. 2014-01-20]. Dostupné z: <http://www.financnisprava.cz/cs/mezinarodni-spoluprace/mezinarodni-zdanovani-prime-dane/mezinarodni-vymena-informaci/celkovy-pocet-cisel-jednacich-spojnych-s-vymenou-informaci-4363>
- 26) FINANČNÍ SPRÁVA. Celkový počet čísel jednacích spojených s výměnou informací. www.financnisprava.cz [online]. [cit. 2013-10-20]. Dostupné z: <http://www.financnisprava.cz/cs/mezinarodni-spoluprace/mezinarodni-zdanovani-prime-dane/mezinarodni-vymena-informaci/celkovy-pocet-cisel-jednacich-spojnych-s-vymenou-informaci-4363>
- 27) GULLOVÁ, S., GOLA, P. *Podnikání a daně ve Finsku*. 2012, č. 6, s. 52 – 53. ISSN 1802-1247

- 28) KEMPAS, Mervi. Elektronická komunikace. 2. 12. 2013
- 29) KEMPAS, Mervi, TUONONEN, Riika, HOLOPAINEN, Elissa. Elektronická komunikace. 5. 4. 2014
- 30) KOLEKTIV AUTORŮ. *Daně II*. Kolín: PROFIPRINT Kolín, 2001. ISBN 80-86371-10-7
- 31) KUBEČKOVÁ, Magdaléna. *Občanství EU a vybrané aspekty jeho vlivu na ČR*. Praha: Nakladatelství ČVUT, 2009. ISBN 978-80-86729-55-8
- 32) KURZY.CZ. HDP 2013, vývoj hdp v ČR. *Kurzy.cz* [online] © 2013 [cit. 2013-11-28] Dostupné z: <http://www.kurzy.cz/makroekonomika/hdp/>
- 33) LACINA, L., OSTŘÍŽEK, J. *Učebnice evropské integrace*. 3. vyd. Brno: Barrister&Principal, 2012. ISBN 978-80-87474-31-0
- 34) Lisabonská smlouva
- 35) MAFRA, a. s. Pozor na změnu bydliště: kde ji musíte hlásit a jak na ní ušetřit. *idnes.cz: finance* [online]. © 1 999 – 2 014 [cit. 2014-03-09]. Dostupné z: http://finance.idnes.cz/pozor-na-zmenu-bydliste-kde-ji-musite-hlasit-a-jak-na-ni-usetrit-pvh-/viteze.aspx?c=A080327_171750_bank_fibc
- 36) MINISTERSTVO FINANČÍ ČR. Schodek státního rozpočtu se meziročně snížil o více než 40 mld. Kč. *Ministerstvo financí ČR* [online] © 2013 [cit. 2013-11-28] Dostupné z: <http://www.mfcr.cz/cs/aktualne/tiskove-zpravy/2013/schodek-sr-se-mezirocne-snizil-8475>
- 37) MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ. Finsko životní a pracovní podmínky. *EURES: Integrovaný portal MPSV*. © 2014 [cit. 2014-02-22]. Dostupné z: http://portal.mpsv.cz/eures/prace_v_eu/zeme/finsko
- 38) MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ. Finsko životní a pracovní podmínky. *EURES: Integrovaný portal MPSV*. © 2014 [cit. 2014-03-09]. Dostupné z: http://portal.mpsv.cz/eures/prace_v_eu/zeme/finsko
- 39) MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY. Databáze regulovaných povolání. *www.msmt.cz* [cit. 2013-10-27]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/mezinarodni-vztahy/databaze-regulovanych-povolani>
- 40) MINISTERSTVO VNITRA. Zdravotní pojištění českého občana v zemích EU, EHP a Švýcarsku (přechodný pobyt). *Portál veřejné správy* [online]. © 2014

- [cit. 2014-03-09]. Dostupné z: <https://portal.gov.cz/portal/obcan/situace/110/115/3971.html>
- 41) MINISTERSTVO ZAHRANIČÍ. Hlavní pilíře českého průmyslu. www.czech.cz. [online]. © 2013 [cit. 2013-12-02]. Dostupné z: <http://www.czech.cz/cz/Podnikani/Ekonomicka-fakta/Hlavni-pilire-ceskeho-prumyslu>
- 42) MINISTERSTVO ZAHRANIČNÍCH VĚCÍ ČESKÉ REPUBLIKY. Finsko. *Ministerstvo zahraničních věcí České republiky* [online] © 2013 [cit. 2013-11-28] Dostupné z: http://www.mzv.cz/jnp/cz/encyklopedie_statu/evropa/finsko/
- 43) MINISTERSTVO ZAHRANIČÍ. Sčítání lidu v České republice. Czech [online] © 2013 [cit. 2013-11-28] Dostupné z: <http://www.czech.cz/cz/Objevte-CR/Fakta-o-CR/Obecna-fakta-o-CR/Scitani-lidu-v-Ceske-republice-%E2%80%93-cizinci-navysili>
- 44) MINISTERSTVO ZAHRANIČNÍCH VĚCÍ FINSKA. Často kladené dotazy. *Velvyslanectví Finska* [online] © 2013 [cit. 2014-02-22]. Dostupné z: <http://www.finland.cz/public/default.aspx?nodeid=31399&contentlan=34&culture=cs-CZ>
- 45) MLADÁ FRONTA. Severské státy mzda a zdanění. *finexpert.cz* [online] © 2013 [cit. 2014-02-22]. Dostupné z: <http://finexpert.e15.cz/severske-staty--mzdy-a-zdaneni>
- 46) NERUDOVÁ, Danuše. *Harmonizace daňových systémů zemí Evropské unie*. 2. vyd. Praha: ASPI, 2008. ISBN 978-80-7357-386-7
- 47) NERUDOVÁ, Danuše. *Harmonizace daňových systémů zemí Evropské unie*. 3. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011. ISBN 978-80-7357-695-0
- 48) OECD. Revenue Statistics – Comparative tables. *OECD. Stat. Extract* [online]. © 2013 [cit. 2013-11-30]. Dostupné z: <http://stats.oecd.org/Index.aspx?DataSetCode=REV>
- 49) OECD. Taxing Wages. www.oecd.org. [online]. © 2013 [cit. 2013-12-02]. Dostupné z: <http://www.oecd.org/ctp/tax-policy/taxing-wages.htm>
- 50) PELECH, Petr. *Zdanění mezd, platů a ostatních příjmů ze závislé činnosti v roce 2013*. 21. vyd. Olomouc: ANAG, 2013. ISBN 978-80-7263-798-0

- 51) PIKNA, Bohumil. *Evropský prostor svobody, bezpečnosti a práva prizmatem Lisabonské smlouvy*, 3. vyd. Praha: Linde, 2012. ISBN 978-80-7201-889-5
- 52) Smlouva mezi Českou republikou a Finskou republikou o zamezení dvojího zdanění a zabránění daňového úniku v oboru daní z příjmu
- 53) Smlouva o Evropské unii
- 54) Smlouva o fungování Evropské unie
- 55) STATISTICS FINLAND. Wages, Salaries and Labour Costs. *Statistics Finland* [online] © 2014 [cit. 2014-03-16]. Dostupné z: http://www.stat.fi/tup/suoluk/suoluk_palkat_en.html
- 56) ŠIROKÝ, Jan. *Daně v Evropské unii*. 5. vyd. Praha: Linde, 2012. ISBN 978-80-7201-881-9
- 57) ŠIROKÝ, Jan. *Daně v Evropské unii*. 6. vyd. Praha: Linde, 2013. ISBN 978-80-7201-925-0
- 58) ŠIROKÝ, Jan. *Tvoříme a publikujeme odborné texty*. 1. vyd. Brno: Computer Press, a. s., 2011. ISBN 978-80-251-3510-5
- 59) TRANSPARENCY INTERNATIONAL. Corruption perceptions index 2012. *transparency.org* [online]. © 2013 [cit. 2013-12-02]. Dostupné z: <http://cpi.transparency.org/cpi2012/results/>
- 60) TRANSPARENCY INTERNATIONAL ČESKÁ REPUBLIKA. Hodnocení České republiky v Indexu vnímání korupce (CPI) 2012. *www.transparency.cz* [online]. © 2013 [cit. 2013-12-02]. Dostupné z: <http://www.transparency.cz/hodnoceni-ceske-republiky-indexu-vnimani-korupce-cpi-2012-od/>
- 61) WOLTERS KLUWER. Sazba daně z příjmu versus efektivní zdanění. *Daňáři online Portál daňových poradců a profesionálů* [online]. © 2014 [cit. 2014-04-04]. Dostupné z: <http://www.danarionline.cz/blog/detail-prispevku/articleid-910-sazba-dane-z-prijmu-versus-efektivni-zdaneni/>
- 62) ZLÝ, Bohumír. *Evropská unie a integrační procesy od A až do Z*. 2. vyd. Ostrava: MONTANEX a.s., 2001. ISBN 80-7225-045-0
- 63) Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů

Seznam obrázků

Obrázek 1: Počty přistěhovalců	17
Obrázek 2: Daňové zatížení mezd v zemích OECD, prvních deset pozic	29

Seznam tabulek

Tabulka 1: Sazba z příjmů, Finsko 2013	36
Tabulka 2: Vývoj průměrné mzdy ve Finsku za období 2005 – 2012	37
Tabulka 3: Ostatní daně a poplatky	37
Tabulka 4: Základní srovnání	38
Tabulka 5: Makroekonomické ukazatele - srovnání	39
Tabulka 6: Mezinárodní hodnocení - srovnání	40
Tabulka 7: Srovnání ČR a Finska	41
Tabulka 8: Srovnání - průměrná mzda	55
Tabulka 9: Srovnání poplatníků s příjmem ve druhém finském daňovém pásmu.....	59
Tabulka 10: Srovnání poplatníků s příjmem ve třetím finském daňovém pásmu	62
Tabulka 11: Srovnání - mzda vyšší než průměrná mzda	64
Tabulka 12: Srovnání poplatníků s příjmem v nejvyšším finském daňovém pásmu	67
Tabulka 13: Shrnutí praktické části	68

Seznam grafů

Graf 1: Zobrazení výsledné daňové povinnosti pro ETR 1 a ETR 2 v České republice	69
Graf 2: Srovnání výsledné daňové povinnosti pro ETR 1 a ETR 2 ve Finsku	70
Graf 3: Srovnání ETR 1 a ETR 2 v obou zemích	71

PŘÍLOHY

Příloha č. 1

Článek 48

(bývalý článek 42 Smlouvy o ES)

Evropský parlament a Rada přijmou řádným legislativním postupem v oblasti sociálního zabezpečení taková opatření, která jsou nezbytná k zajištění volného pohybu pracovníků; za tímto účelem vytvoří systém, který migrujícím zaměstnancům a osobám samostatně výdělečně činným, jakož i osobám na nich závislým, zajistí:

- a) započtení všech dob získaných podle různých vnitrostátních právních předpisů pro účely vzniku a zachování nároků na dávky, jakož i pro výpočet jejich výše,
- b) vyplácení dávek osobám s bydlištěm na území členských států.

Prohlásí-li člen Rady, že by se návrh legislativního aktu podle prvního pododstavce dotkl důležitých aspektů jeho systému sociálního zabezpečení, včetně oblasti působnosti, nákladů nebo finanční struktury, nebo by se výrazně dotkl finanční rovnováhy tohoto systému, může požádat, aby se návrhem zabývala Evropská rada. V takovém případě se řádný legislativní postup pozastaví. Po projednávání Evropská rada do čtyř měsíců od tohoto pozastavení:

- a) vrátí návrh zpět Radě, která ukončí pozastavení řádného legislativního postupu, nebo
- b) nepřijme žádné opatření nebo požádá Komisi o předložení nového návrhu; v tom případě se původně navržený akt považuje za nepřijatelný.

Článek 79

1. Unie vyvíjí společnou přistěhovaleckou politiku, jejímž cílem je ve všech etapách zajistit účinné řízení migračních toků, spravedlivé zacházení pro státní příslušníky třetích zemí oprávněně pobývajících v členských státech,

jakož i předcházení nedovolenému přistěhovaectví a obchodu s lidmi a posílení boje proti těmto činnostem.

2. Pro účely odstavce 1 přijímají Evropský parlament a Rada řádným legislativním postupem opatření v těchto oblastech:
  - a) podmínky vstupu a pobytu a pravidla, podle nichž členské státy udělují dlouhodobá víza a vydávají dlouhodobá povolení k pobytu, včetně těch, která jsou udělována a vydávána za účelem slučování rodin;
  - b) vymezení práv státních příslušníků třetích zemí oprávněně pobývajících v členském státě, včetně podmínek upravujících svobodu pohybovat se a pobývat v ostatních členských státech;
  - c) nedovolené přistěhovaectví a nedovolený pobyt včetně vyhoštění a vrácení osob s neoprávněným pobytem;
  - d) boj proti obchodu s lidmi, především se ženami a dětmi.
3. Unie může se třetími zeměmi uzavřít dohody o zpětném přebírání státních příslušníků třetích zemí, kteří nesplňují nebo již nesplňují podmínky pro vstup, přítomnost nebo pobyt na území některého členského státu, do země původu nebo do země, odkud přicházejí.
4. Evropský parlament a Rada mohou řádným legislativním postupem přijmout opatření pro povzbuzení a podporu činnosti členských států k podpoře integrace státních příslušníků třetích zemí oprávněně pobývajících na jejich území, s vyloučením harmonizace právních předpisů členských států.
5. Tento článek se nedotýká práva členských států stanovit objem vstupů státních příslušníků třetích zemí přicházejících ze třetích zemí na jejich území s cílem hledat tam práci jako zaměstnanci nebo osoby samostatně výdělečně činné.